



ПРИЕТИ ТЕКСТОВЕ

P8_TA(2018)0462

Права и задължения на пътниците, използващи железопътен транспорт ***I

Законодателна резолюция на Европейския парламент от 15 ноември 2018 г. относно предложението за регламент на Европейския парламент и на Съвета относно правата и задълженията на пътниците, използващи железопътен транспорт (преработен текст) (COM(2017)0548 – C8-0324/2017 – 2017/0237(COD))

(Обикновена законодателна процедура – преработен текст)

Европейският парламент,

- като взе предвид предложението на Комисията до Парламента и до Съвета (COM(2017)0548),
- като взе предвид член 294, параграф 2 и член 91, параграф 1 от Договора за функционирането на Европейския съюз, съгласно които Комисията е внесла предложението в Парламента (C8-0324/2017),
- като взе предвид член 294, параграф 3 от Договора за функционирането на Европейския съюз,
- като взе предвид становището на Европейския икономически и социален комитет от 18 януари 2018 г.¹,
- след консултация с Комитета на регионите,
- като взе предвид Междуинституционалното споразумение от 28 ноември 2001 г. относно по-структурнирано използване на техниката за преработване на нормативни актове²,
- като взе предвид писмото на комисията по правни въпроси от 24 юли 2017 г. до комисията по транспорт и туризъм съгласно член 104, параграф 3 от своя Правилник за дейността,
- като взе предвид членове 104 и 59 от своя Правилник за дейността,

¹ ОВ С 197, 8.6.2018 г., стр. 66.

² ОВ С 77, 28.3.2002 г., стр. 1.

- като взе предвид доклада на комисията по транспорт и туризъм и становището на комисията по вътрешния пазар и защита на потребителите (A8-0340/2018),
 - A. като има предвид, че съгласно становището на консултивната работна група на правните служби на Европейския парламент, Съвета и Комисията предложението на Комисията не съдържа никакви изменения по същество освен тези, които са идентифицирани като такива в предложението, и че по отношение кодификацията на непроменените разпоредби на предишните актове с въпросните изменения предложението се свежда до обикновена кодификация на съществуващите актове, без промяна по същество;
1. приема изложената по-долу позиция на първо четене, като взема предвид препоръките на консултивната група на правните служби на Европейския парламент, Съвета и Комисията;
 2. приканва Комисията да се отнесе до него отново, в случай че замени своето предложение с друг текст, внесе или възnamерява да внесе съществени промени в това предложение;
 3. възлага на своя председател да предаде позицията на Парламента съответно на Съвета и на Комисията, както и на националните парламенти.

**Позиция на Европейския парламент, приета на първо четене на 15 ноември 2018 г.
с оглед на приемането на Регламент (ЕС) .../... на Европейския парламент и на
Съвета относно правата и задълженията на пътниците, използващи железопътен
транспорт (преработен текст)**

(текст от значение за ЕИП)

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-
специално член 91, параграф 1 от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет¹,

след консултация с Комитета на регионите,

в съответствие с обикновената законодателна процедура,

¹ ОВ С 197, 8.6.2018 г., стр. 66.

като имат предвид, че:

- (1) В Регламент (ЕО) № 1371/2007 на Европейския парламент и на Съвета¹ трябва да бъдат внесени редица изменения *с цел да се подобри защитата на пътниците и да се насърчи по-честото пътуване с влак при надлежно отчитане по-специално на членове 11, 12 и 14 от Договора за функционирането на Европейския съюз. Следователно, предвид тези изменения и с оглед постигане на яснота, носещият Регламент (ЕО) № 1371/2007 следва да бъде преработен.* [Изм. 1]
- (2) В рамките на общата транспортна политика е важно да се гарантират правата на ползватели на пътниците, използващи железопътен транспорт, и да се подобрят качеството и ефективността на услугите за железопътен превоз на пътници с оглед подпомагане увеличаването на дяла на железопътния транспорт спрямо другите видове транспорт.
- (3) Въпреки постигнатия значителен напредък в защитата на потребителите в Съюза все още трябва да се внесат допълнителни подобрения в защита на правата на пътниците, използващи железопътен транспорт, *по отношение на осигуряване на обезщетение в случай на закъснение, отмяна и имуществени вреди.* [Изм. 2]

¹ Регламент (ЕО) № 1371/2007 на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2007 г. относно правата и задълженията на пътниците, използващи железопътен транспорт (OB L 315, 3.12.2007 г., стр. 14).

- (4) Доколкото пътникът, използващ железопътен транспорт, е по-слабата страна по договора за превоз, правата на пътниците в това отношение следва да бъдат гарантирани.
- (5) Предоставянето на същите права на пътниците, използващи железопътен транспорт за извършване на международни и вътрешни пътувания, следва да повиши равнището на ~~защита~~ *правата* на потребителите *пътниците* в Съюза, *по-специално по отношение* да осигури еднакви условия на конкуренция за железопътните предприятия *достъпа им до информация* и да гарантира ~~еднакво равнище на обезщетяването им в случай на нрава за пътниците~~ *закъснение или отмяна. Пътниците следва да получават възможно най-точна информация за своите права.* [Изм. 3]
- (5a) *Настоящият регламент следва да не оказва неблагоприятно въздействие върху капацитета на държавите членки или компетентните органи да определят социални тарифи за регулирани услуги чрез изискване за предоставяне на обществена услуга, както и за търговски услуги.* [Изм. 4]
- (6) Градските, ~~крайградските и регионалните~~ услуги за железопътен превоз на пътници се различават по своя характер от услугите за превоз на дълги разстояния. Поради това на държавите членки следва да бъде позволено да освобождават градските, ~~крайградските и регионалните~~ услуги за железопътен превоз на пътници, ~~които не са трансгранични услуги в рамките на Съюза;~~ от прилагането на някои разпоредби относно правата на пътниците. [Изм. 136]

- (7) Една от целите на настоящия регламент е да подобри услугите за железопътен превоз на пътници в Съюза. Затова държавите членки следва да могат да допускат изключения за услуги в области, в които значителна част от услугата се осъществява извън Съюза, при условие че се гарантира подходящо равнище на защита на правата на пътниците за частта от такива услуги, предоставяна на територията на тези държави членки, в съответствие с тяхното национално право.
- (8) ~~Изключенията обаче не следва да се прилагат по отношение на разпоредбите на настоящия регламент, които улесняват използването на железопътни услуги от лица с увреждания или лица с намалена подвижност. Освен това изключенията не следва да се прилагат към правата на тези, които искат да закупят билети за нанасяне на влак, да направят това без неонравдани трудности, към разпоредбите за отговорността на железопътните предприятия по отношение на пътниците и техния багаж, към изискването за подходяща застраховка на железопътните предприятия и към изискването тези предприятия да предприемат подходящи мерки за гарантиране на личната сигурност на пътниците в гарите и във влаковете и да управляват риска.~~ [Изм. 6]

- (9) Правата на ползвателите на железопътни услуги включват получаването на информация относно ~~услугата~~ *тези услуги и свързани с тях въпроси* както преди, така и по време на пътуването. ~~Което е възможно,~~ Железопътните предприятия и продавачите на билети следва да предоставят тази информация ~~предварително и колкото е възможно по-рано, предварително или поне в началото на пътуването.~~ Въпросната информация следва да се предоставя в достъпни формати за лица с увреждания или с намалена подвижност *и следва да е публично достъпна. Железопътните предприятия следва да предоставят тази информация на продавачите на билети и други железопътни предприятия, които продават техните услуги.* [Изм. 7]
- (9a) *Достъпът до всички оперативни данни и тарифи в реално време при недискриминационни и ефективни условия спомага за подобряване на достъпността на пътуването с влак за нови клиенти и им предоставя поширок набор от възможности за пътуване и тарифи, от които да избират. Железопътните предприятия следва да предоставят на продавачите на билети своите оперативни данни и данни за тарифи, за да улеснят пътуването с влак. Следва да бъдат полагани усилия, за да могат пътниците да резервират директни билети и оптимални еднократни пътувания с влак.* [Изм. 8]

- (9б) *Популяризирането на мултимодалния превоз на пътници ще позволи да се постигнат целите по отношение на климата. Следователно железопътните предприятия трябва да посочват също и комбинациите с други видове транспорт, за да могат пътниците да се запознаят с тях преди да направят резервация за пътуването си. [Изм. 9]*
- (9в) *Добре развитите системи за мултимодален превоз на пътници ще спомага за постигането на целите в областта на климата. Следователно железопътните предприятия следва да рекламират и комбинациите с други видове транспорт, така че ползвателите на железопътен транспорт да могат се запознаят с тях, преди да направят резервация за пътуването си. [Изм. 10]*

- (10) По-подробни изисквания относно предоставянето на информация за пътуването са изложени в техническите спецификации за оперативна съвместимост (TCOC), посочени в Регламент (ЕС) № 454/2011 на Комисията¹.
- (11) Укрепването на правата на пътниците, използващи железопътен транспорт, следва да става на базата на съществуващите международноправни норми, съдържащи се в допълнение А — Единни правила за Договора за международен железопътен превоз на пътници (CIV) към Конвенцията за международни железопътни превози (COTIF) от 9 май 1980 г., изменени с Протокола за изменение на Конвенцията за международни железопътни превози от 3 юни 1999 г. (Протокол от 1999 г.). Желателно е обаче обхватът на настоящия регламент да се разшири и да се защитят пътниците не само по международните, но и по вътрешните линии. На 23 февруари 2013 г. Съюзът се присъедини към COTIF.

¹ Регламент (ЕС) № 454/2011 на Комисията от 5 май 2011 г. относно техническата спецификация за оперативна съвместимост на подсистемата „Телематични приложения за пътнически услуги“ на трансевропейската железопътна система (OB L 123, 12.5.2011 г., стр. 11).

(12) В контекста на продажбата на билети за превоза на пътници държавите членки следва да предприемат всички необходими мерки за забрана на дискриминацията въз основа на гражданство или местопребиваване независимо дали съответният пътник пребивава постоянно или временно в друга държава членка. Тези мерки следва да обхващат всички прикрити форми на дискриминация, които могат да имат същия ефект чрез прилагане на други критерии, като например местопребиваване, физическо или виртуално местоположение. Предвид развитието на онлайн платформи за продажба на пътнически билети държавите членки следва да обрнат специално внимание да се гарантира недопускането на дискриминация при осъществяването на достъп до онлайн интерфейси или закупуване на билети. Не следва обаче автоматично да се изключва възможността за транспортни схеми, включващи социални тарифи, при условие че те са **пропорционални** и независими от гражданството на засегнатите лица. [Изм. 11]

- (13) Раствърната популярност в целия Съюз на придвижването с велосипед има последици за общата мобилност и за туризма. Увеличеният дял както на железопътния транспорт, така и на придвижването с велосипед в т.нар. модален сплит намалява въздействието на транспорта върху околната среда. Поради това железопътните предприятия следва да улесняват възможната степен комбинирането на пътувания с велосипед и с влак, по-специално чрез представянето на възможността *следва да предоставят достатъчен брой стоянки за велосипеди за превоз на сглобени велосипеди във на обозначените за това места на борда на всички видове влакове, включително високоскоростните влакове*, влаковете, *извършващи превози на дълги разстояния, трансгранични и местни превози. Пътниците следва да бъдат информирани за наличното пространство за велосипеди. Тези изисквания следва да се прилагат за всички железопътни предприятия, считано от ... [две години след датата на влизане в сила на настоящия регламент].* [Изм. 12]
- (14) Железопътните предприятия следва да улеснят преходът на пътниците, използвани железопътен транспорт, от един превозвач на друг, като предоставят директни билети, когато това е възможно. [Изм. 13]

(15) Предвид Конвенцията на Организацията на обединените нации за правата на хората с увреждания и с цел да се предоставят на лицата с увреждания и на лицата с намалена подвижност възможности за пътуване с влак, сравними с тези на останалите граждани, следва да бъдат установени правила за недопускане на дискриминация и за оказване на помощ по време на пътуването им. Лицата с увреждания и лицата с намалена подвижност, причинена от инвалидност, възраст или какъвто и да било друг фактор, имат същото право на свободно движение и недискриминация като останалите граждани. Специално внимание следва да се обърне, наред с другото, на предоставянето на информация на лица с увреждания и лица с намалена подвижност относно достъпността на железопътните услуги, условията за достъп до подвижния състав и до различните съоръжения във влака. С цел на пътниците с увредени сетива да се предостави най-добра информация за закъснения, следва да се използват подходящи зрителни и аудио системи, *които те могат да разбират*. ~~На лица с увреждания и лица с намалена подвижност следва да се даде възможност за закупуване на билети във влака без допълнителни такси.~~ Персоналът следва да е подходящо обучен, за да отговаря на нуждите на лица с увреждания и лица с намалена подвижност, по-специално когато оказва помощ. С оглед да се гарантират еднакви условия за пътуване, на такива лица следва да ѝ е оказана *бъде оказвана безплатна* помощ ~~в гарите за качване и сплизане~~ във влаковете през цялото време на движение на влаковете, а не само в ~~определени часове на деня~~. [Изм. 14]

- (15a) *Ако на гарата не са налични автомати за продажба на билети, лицата с увреждания и лицата с намалена подвижност следва да могат да закупуват билети във влака. [Изм. 15]*
- (16) Железопътните предприятия и управителите на гари трябва да вземат предвид нуждите на лицата с увреждания или лицата с намалена подвижност, като спазват *Регламент (ЕС) № 1300/2014 на Комисията¹ (ТСОС) за лица с намалена подвижност и Директива XXX, когато допълват ТСОС*. Освен това съгласно правилата за обществените поръчки на Съюза, и по-специално по силата на Директива 2014/24/EС на Европейския парламент и Съвета² всички сгради и подвижен състав следва да са достъпни чрез последователно отстраняване на физическите пречки и функционални затруднения при придобиване на нови съоръжения или извършване на строителни или основни ремонтни работи. [Изм. 16]

¹ *Регламент (ЕС) № 1300/2014 на Комисията от 18 ноември 2014 г. относно техническите спецификации за оперативна съвместимост, свързани с достъпността на железопътната система на Съюза за лица с увреждания и лица с намалена подвижност (OB L 356, 12.12.2014 г., стр. 110).*

² Директива 2014/24/EС на Европейския парламент и Съвета от 26 февруари 2014 г. за обществени поръчки и за отмяна на Директива 2004/18/EO (OB L 94, 28.3.2014 г., стр. 65).

- (17) Желателно е настоящият регламент да създаде система за обезщетяване на пътниците в случай на закъснение, за което носи отговорност железопътното предприятие, на същата основа като международната система, предвидена в COTIF, и по-специално в Единните правила относно CIV към нея, отнасяща се до правата на пътниците. ***Стойността на купените билети следва да подлежи на пълно възстановяване.*** В случай на закъснение на пътническа услуга, железопътното предприятие следва да даде на пътниците обезщетение въз основа на процент ***до 100%*** от цената на билета. [Изм. 17]
- (18) Железопътните предприятия следва да бъдат задължени да сключат застраховка или да вземат равностойни мерки при възникване на отговорност спрямо пътниците, използващи железопътен транспорт, в случай на транспортно произшествие. Когато държавите членки определят максимален размер за обезщетението за вреди в случай на смърт или телесна повреда на пътници, този размер следва да е най-малко равностоен на размера, определен в Единните правила относно CIV. ***Държавите членки следва да имат възможността да увеличават размера на обезщетенията за вреди в случай на смърт или телесна повреда на пътници по всяко време.*** [Изм. 18]

- (19) Засилените права на обезщетение и помощ в случай на закъснение, пропусната връзка или отменяне на услуга следва да доведат до по-добро настърчаване на пазара на железопътния превоз на пътници в полза на пътниците.
- (20) В случай на закъснение следва да се предоставят на пътниците варианти за продължаване или пренасочване на придвижването при сравними условия на превоз. В такъв случай следва да се вземат предвид **по-конкретно** нуждите на лицата с увреждания и лицата с намалена подвижност, *що се отнася до предоставянето на подходяща информация.* [Изм. 19]
- (20a) *Тълкуването на пътуване или на комбинирано пътуване следва да включва всички ситуации с реалистично или приложимо минимално време за връзки, когато е резервирано първоначално, като се вземат предвид всички съответни фактори, като размера и местоположението на съответните гари и съответните платформи.* [Изм. 137]

- (21) Железопътното предприятие не следва обаче да бъде задължено да плати обезщетение, ако може да докаже, че закъснението е било причинено от лоши атмосферни условия или сериозни природни бедствия, застранивани без опасното осъществяване на услугата. Всеки такъв случай следва да има характера на изключително природно бедствие за разлика от нормалните сезонни метеорологични условия, като например есенни бури или редовно случващи се наводнения в градове, причинени от приливи или снеготопене. Железопътните предприятия следва да докажат, че те не са могли нито да предвидят, нито да предотвратят закъснението дори при вземане на всички разумни мерки. [Изм. 20]
- (22) Съвместно с управителите на инфраструктура и железнодорожните предприятия управителите на гари следва да изготвят *и оповестяват публично* планове за действие при извънредни ситуации с оглед да сведат до минимум въздействието на големи смущения, като предоставят на блокираните пътници подходящи информация и грижи. [Изм. 21]

- (23) Настоящият регламент не следва да ограничава правата на железопътните предприятия, *продавачите на билети, железопътните гари и управителите на инфраструктура* да търсят обезщетение, *когато е приложимо*, от всяко едно лице, включително и от трети лица, *в съответствие с приложимото национално право във връзка с изпълнението на техните задължения спрямо пътниците съгласно настоящия регламент.* [Изм. 22]
- (24) Когато държава членка допуска изключение от разпоредбите на настоящия регламент за железопътни предприятия, тази държава ги окуражава, след консултации с представляващи пътниците организации, да създадат механизми за обезщетение и помош в случай на голямо смущение на услугите за железопътен превоз на пътници.
- (25) Желателно е също така пострадалите при произшествия и лицата на тяхна издръжка да бъдат освободени от краткосрочни финансови грижи в периода непосредствено след произшествието.

- (26) В интерес на пътниците, използващи железопътен транспорт, е да бъдат взети необходимите съгласувани с публичните власти мерки за осигуряване на личната им сигурност както на гарите, така и във влаковете.
- (27) Пътниците, използващи железопътен транспорт, следва да могат да подадат жалба до всяко участващо железопътно предприятие, *отнасящо продавач на билети, железопътна гара или управител на инфраструктура, отнасяща* се до правата и задълженията, предоставени от настоящия регламент, и да имат право да получат отговор в рамките на разумен срок. [Изм. 23]
- (28) Железопътните предприятия и управителите на гари следва да определят, публикуват, управляват и контролират стандартите за качество на железопътните услуги за превоз на пътници, *включително тези за лица с увреждания и лица с намалена подвижност*. [Изм. 24]

- (29) За поддържане на високо равнище на защита на потребителите в железопътния транспорт от държавите членки следва да се изиска да определят национални правоприлагачи органи, които да наблюдават отблизо прилагането на настоящия регламент и налагат спазването му на национално равнище. Тези органи следва да са в състояние да предприемат разнообразни правоприлагачи мерки *и да предоставят възможност на пътниците за обвързващо алтернативно решаване на спорове в съответствие с Директива 2013/11/EС на Европейския парламент и на Съвета*¹. Пътниците следва да имат възможност да подават жалби до тези органи за предполагаеми нарушения на регламента *и да използват онлайн разрешаване на спорове съгласно Регламент (ЕС) № 524/2013 на Европейския парламент и на Съвета*², ако бъде договорено такова. Следва да бъде предвидена също възможността организаци, представляващи групи от пътници, да подават жалби. С оглед да се гарантира удовлетворително разглеждане на такива жалби, органите следва също така да си сътрудничат, *a регламентът следва да бъде запазен в списъка в приложението към Регламент (ЕС) 2017/2394 на Европейския парламент и на Съвета*³. Всяка година националните правоприлагачи органи следва да публикуват доклади със статистически данни на своите уеб сайтове, в които се посочват подробно броят и видът на получените от тях жалби, както и резултатът от техните действия по правоприлагане. В допълнение към това, тези доклади следва да оповестят на уеб сайта на Агенцията за железопътен транспорт на Европейския съюз. [Изм. 25]

¹ *Директива 2013/11/EС на Европейския парламент и на Съвета от 21 май 2013 г. за алтернативно решаване на потребителски спорове и за изменение на Регламент (ЕО) № 2006/2004 и Директива 2009/22/ЕО (OB L 165, 18.6.2013 г., стр. 63).*

² *Регламент (ЕС) № 524/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 21 май 2013 година относно онлайн решаване на потребителски спорове и за изменение на Регламент (ЕО) № 2006/2004 и Директива 2009/22/ЕО (OB L 165, 18.6.2013 г., стр. 1).*

³ *Регламент (ЕС) 2017/2394 на Европейския парламент и на Съвета от 12 декември 2017 г. относно сътрудничеството между националните органи, отговорни за прилагането на законодателството за защита на потребителите и за отмяна на Регламент (ЕО) № 2006/2004 (OB L 345, 27.12.2017 г., стр. 1).*

- (30) Обработването на лични данни следва да се извършва в съответствие с правото на Съюза в тази област, и по-специално с Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета¹.
- (31) Държавите членки следва да предвидят санкции за нарушаване на настоящия регламент и да осигурят прилагането на тези санкции. Предвидените санкции, които може да включват изплащане на обезщетение на засегнатото лице, следва да бъдат ефективни, пропорционални и възпиращи *и да включват, но и да не се ограничават, до минимална глоба или процент от годишния оборот на съответното предприятие или организация, което от двете е по-високо.* [Изм. 26]
- (32) Доколкото целите на настоящия регламент, а именно развитието на железниците на Съюза и въвеждането на права на пътниците, не могат да бъдат постигнати в достатъчна степен от държави членки и следователно могат да бъдат по-добре постигнати на съзно равнище, Съюзът може да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарността, уреден в член 5 на Договора. В съответствие с принципа на пропорционалност, уреден в същия член, настоящият регламент не надхвърля необходимото за постигането на тези цели.

¹ Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 г. относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Директива 95/46/EО (Общ регламент относно защитата на данните) (OB L 119, 4.5.2016 г., стр. 1).

(33) С цел да се гарантира високо равнище на защита на пътниците, на Комисията следва да бъде делегирано правомощието да приема актове, в съответствие с член 290 от Договора за функционирането на Европейския съюз, за изменение на приложения I, II и III по отношение на Единните правила относно CIV, информацията, която задължително се предоставя от железопътните предприятия и продавачите на билети, и по минималните стандарти за качество на услугите, както и да коригира в зависимост от инфлацията финансовите стойности, посочени в регламента. От особена важност е по време на подготвителната си работа Комисията да проведе подходящи консултации, включително на експертно равнище, и тези консултации да бъдат проведени в съответствие с принципите, заложени в Междуинституционалното споразумение от 13 април 2016 г. за по-добро законотворчество.¹ Повсеместно, с цел осигуряване на равно участие при подготовката на делегираните актове, Европейският парламент и Съветът получават всички документи едновременно с експертите от държавите членки, като техните експерти получават систематично достъп до заседанията на експертните групи на Комисията, занимаващи се с подготовката на делегираните актове.

¹ ОБ L 123, 12.5.2016 г., стр. 1.

- (33a) *За да се осигурят еднакви условия за прилагането на настоящия регламент, на Комисията следва да бъдат предоставени изпълнителни правомощия да приема стандартизиран образец-формулар на Съюза за жалби, който пътниците могат да използват за подаване на заявление за обезщетение в съответствие с настоящия регламент. Тези правомощия следва да бъдат упражнявани в съответствие с Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета¹. [Изм. 27]*
- (34) Настоящият регламент зачита основните права и съблюдава принципите, признати в Хартата на основните права на Европейския съюз, и по-специално членове 21, 26, 38 и 47, отнасящи се съответно до забраната на всяка форма на дискриминация, интеграцията на хората с увреждания, високото равнище на защита на потребителите и правото на ефективни правни средства за защита и на справедлив съдебен процес. Настоящият регламент трябва да се прилага от съдилищата на държавите членки при зачитане на тези права и принципи,

ПРИЕХА НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

¹ *Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 февруари 2011 г. за установяване на общите правила и принципи относно реда и условията за контрол от страна на държавите членки върху упражняването на изпълнителните правомощия от страна на Комисията (OB L 55, 28.2.2011 г., стр. 13).*

Глава I
Общи разпоредби

Член 1

Предмет *и цели* [Изм. 28]

С настоящия регламент се уреждат правилата, приложими за железопътния транспорт,
с цел гарантиране на ефективна защита на пътниците и насърчаване на
пътуването с влак по отношение на следното: [Изм. 29]

- а) недопускане на дискриминация между пътниците по отношение на условията за превоз *и за издаване на билети*; [Изм. 30]
- б) отговорността на железопътните предприятия и техните задължения за застраховане на пътниците и техния багаж;
- в) правата на пътниците в случай на произшествия, причинени от използването на железопътни услуги и водещи до смърт, телесна повреда, загуба или повреда на багажа им;
- г) права *и обезщетение* на пътниците в случай на *смущение, като например* отмяна или закъснение; [Изм. 31]

- д) минималната, *точна и навременна* информация, която трябва да бъде предоставена *в достъпен формат* на пътниците, *включително сключването на договори за превоз и издаването на билети*; [Изм. 32]
- е) недискриминацията спрямо и задължителната помощ за лица с увреждания и лица с намалена подвижност *от обучен персонал*; [Изм. 33]
- ж) определянето и контрола на стандарти за качество на услугите и управлението на рисковете за личната сигурност на пътниците;
- з) разглеждането *правилните процедури за подаване и разглеждане* на жалби; [Изм. 34]
- и) общите правила за контрол по прилагането.

Член 2

Приложно поле

1. Настоящият регламент се прилага по отношение на вътрешни и международни железопътни пътувания и услуги в целия Съюз, предоставяни от едно или повече железопътни предприятия, лицензиирани в съответствие с Директива 2012/34/ЕС на Европейския парламент и Съвета¹.
2. Като спазват параграф 4, държавите членки могат да освобождават следните услуги от прилагането на настоящия регламент:
 - a) посочени в Директива 2012/34/ЕС градски, крайградски или регионални услуги за железопътен превоз на пътници с изключение на трансгранични услуги в рамките на Съюза; **[Иzm. 138]**
 - b) услуги за международен железопътен превоз на пътници, значителна част от които, включително най-малко една спирка на предвидена в разписанието гара, се извършва извън Съюза, при условие че правата на нътниците са подходящо гарантирани от съответното национално право на територията на държавата членка, допусканца изключението; **[Иzm. 36]**

¹ Директива 2012/34/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 21 ноември 2012 година за създаване на единно европейско железопътно пространство (OB L 343, 14.12.2012 г., стр. 32).

- бa) вътрешни услуги за железопътен превоз на пътници, когато такова освобождаване е било предоставено от държавите членки съгласно Регламент (ЕО) № 1371/2007 за максимален период от 12 месеца след ... [датата на влизане в сила на настоящия регламент]. [Изм. 37]*
3. Държавите членки информират Комисията за освобождаванията, предоставени съгласно параграф 2, букви а), и б) и ~~за адекватността на националното им право на тяхна територия за целите на параграф 2, буква б)-ба).~~ [Изм. 38]
4. Членове 5, ~~10-6~~, 11, ~~12~~ и ~~25-17~~, както и глава V се прилагат по отношение на всички услуги за железопътен превоз на пътници, посочени в параграф 1, включително услуги, изключени в съответствие с параграф 2, ~~букви буква~~ а) и б). [Изм. 39]
- 4a. *Настоящият регламент не се прилага за услуги, които се извършват конкретно поради техния исторически интерес.* [Изм. 40]

Член 3

Определения

За целите на настоящия регламент се прилагат следните определения:

- (1) „железопътно предприятие“ означава железопътно предприятие според определението на член 3, параграф 1 от Директива 2012/34/EС;
- (1a) „*превозвач*“ означава *железопътно предприятие, действащо на договорен принцип, с което пътникът е сключил договор за превоз, или поредица от последователни железопътни предприятия, които носят отговорност по силата на този договор*; [Изм. 41]
- (1б) „*заместващ превозвач*“ означава *железопътно предприятие, което не е сключило договор за превоз с пътника, но на което железопътното предприятие страна по договора е поверило, изцяло или частично, извършването на железопътния превоз*; [Изм. 42]

- (2) „управител на инфраструктура“ означава управител на инфраструктура според определението в член 3 от Директива 2012/34/ЕС;
- (3) „управител на гара“ означава организационно образувание в държава членка, на което е поверена отговорността за управлението на железопътна гара и което може да бъде и управител на инфраструктурата;
- (4) „туроператор“ означава организатор ~~или продавач на дребно, които~~ **които който** не е железноделни предприятие, по смисъла на член 3, точки **точка 8 и 9** от Директива (ЕС) 2015/2302 на Европейския парламент и на Съвета¹; [Изм. 43]
- (5) „продавач на билети“ означава продавач на дребно на железопътни транспортни услуги, сключващ договори за превоз и продаващ билети, **отделни билети или директни билети** от името на **железноделни предприятия** **едно или повече железопътни предприятия** или за собствена сметка; [Изм. 44]

¹ Директива (ЕС) 2015/2302 на Европейския парламент и на Съвета от 25 ноември 2015 г. относно пакетните туристически пътувания и свързаните пътнически услуги, за изменение на Регламент (ЕО) № 2006/2004 и Директива 2011/83/ЕС на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на Директива 90/314/ЕИО на Съвета (OB L 326, 11.12.2015 г., стр. 1).

- (5a) „дистрибутор“ означава продавач на дребно на железопътни транспортни услуги, продаващ билети от името на железопътно предприятие, който няма задължение по договора, сключен между пътника и железопътното предприятие; [Изм. 45]
- (6) „договор за превоз“ означава възмезден или безвъзмезден договор за превоз между железопътно предприятие или продавач на билети и пътник за предоставяне на една или повече транспортни услуги; [Изм. 46]
- (6a) „билет“ означава валидно доказателство, което дава право на пътника на железопътен транспорт, независимо от неговата форма, на хартия, електронен билет, смарткарта, пътническа карта; [Изм. 47]
- (6b) „комбинирано пътуване“ означава билет или билети, представляващи(и) повече от един договор за превоз за последователни железопътни услуги, предоставяни от едно или повече железопътни предприятия; [Изм. 48]

- (7) „резервация“ означава разрешение, в писмена или в електронна форма, даващо право на превоз при спазване на предварително персонализирани условия за превоз;
- (8) „директен билет“ означава билет или ***отделни*** билети, представляващ(и) един-единствен **договор или няколко договора** за превоз за последователни железопътни услуги, предоставян(и) от едно или повече железопътни предприятия, **закупен(и) от един и същ продавач на билети, туроператор или железопътно предприятие за пътуване „от начало до край“**; [Изм. 49]
- (9) „услуга“ означава услуга за железопътен превоз на пътници, който се осъществява между железопътни гари или спирки в съответствие с разписание;

- (10) „пътуване“ означава превоз на пътник между гарата на заминаване и гарата на пристигане ~~по един единствен договор за превоз~~; **[Изм. 50]**
- (11) „вътрешна услуга за железопътен превоз на пътници“ означава услуга за железопътен превоз на пътници, при която не се пресича граница на държава членка;
- (12) „международнa услуга за железопътен превоз на пътници“ означава международна услуга за железопътен превоз на пътници съгласно определението в член 3, точка 5 от Директива 2012/34/EС;
- (13) „закъснение“ означава разликата във времето между часа на пристигане на пътника според публикуваното разписание и часа на неговото действително или очаквано пристигане в крайната гара на местоназначение;
- (13a) „*пристигане*“ означава момента, когато на коловоза на местоназначението, вратите на влака се отварят и се разрешава слизането; **[Изм. 51]**

- (14) „абонаментна карта“ или „сезонен билет“ означава билет за неограничен брой пътувания, който предоставя на титуляря право на железопътно пътуване по определен маршрут или мрежа през определен период от време;
- (15) „пропусната връзка“ означава ситуация, при която, **независимо дали по един-единствен договор за превоз, или не**, пътникът изпуска една или повече услуги по време на пътуване **или комбинирано пътуване** в резултат на закъснение или отмяна на една или повече предходни услуги; [Изм. 139]
- (16) „лице с увреждания“ и „лице с намалена подвижност“ означават лице, което има постоянно или временно физическо, душевно, умствено или сензорно увреждане, което при взаимодействие с различни пречки може да му попречи да използва пълноценно и ефективно транспорта наравно с другите пътници или чиято мобилност при използване на транспорт е намалена ~~норади възраст~~; [Изм. 53]

- (17) „общи условия за превоз“ означава условията на железопътното предприятие под формата на общи условия или тарифи в сила във всяка държава членка и които, по силата на сключения договор, са станали неразделна част от него;
- (18) „превозно средство“ означава моторно превозно средство или ремарке, превозвано по повод превоза на пътници;
- (19) „Единни правила за CIV“ означава единните правила, отнасящи се за Договора за международен железопътен превоз на пътници (CIV), изложени в допълнение А към Конвенцията за международни железопътни превози (COTIF).

Глава II
Договор за превоз, информация и билети

Член 4
Договор за превоз

При спазване на разпоредбите на настоящата глава, сключването и изпълнението на договор за превоз и предоставянето на информация и билети се урежда от разпоредбите на дял II и дял III от приложение I.

Член 5
Недискриминационни условия на договора за превоз

Без да се засягат социалните тарифи, железопътните предприятия, *туроператорите* или продавачите на билети предлагат *действителни договори за превоз и условия и тарифи на широката публика за закупуване на билети и продават билети, директни билети и приемат резервации от пътници в съответствие с член 10 от настоящия регламент* без пряка или косвена дискриминация въз основа на гражданството или местопребиваването на крайния потребител *пътник* или мястото на установяване на железопътното предприятие, *туроператорите* или продавача на билети в рамките на Съюза, или въз основа на начините, по които пътниците са закупили билета.

[Изм. 55]

Член 6

Велосипеди

Пътниците имат право да вземат велосипеди във влака, евентуално срещу занлащане на разумна такса. Те упражняват надзор върху своите велосипеди по време на пътуването и гарантират, че не се причинява неудобство или щета на други пътници, оборудване за подпомагане на двигателната способност, багаж или железопътни операции. Превозът на велосипеди може да бъде отказан или ограничен по съображения за безопасността или за експлоатацията, при условие че *включително във високоскоростните влакове, влаковете, извършиващи превози на дълги разстояния, при трансгранични и местни превози. Не по-късно от ... [две години след датата на влизането в сила на настоящия регламент] всички нови или ремонтирани пътнически влакове включват ясно посочено пространство за превоз на слободни велосипеди с минимум осем места.* Железопътните предприятия, продавачите на билети, туроператорите и, когато е уместно, управителите на гари информират пътниците **най-късно при закупуване на билета** за условията *превоз на велосипеди при всички транспортни услуги за такъв отказ или ограничение* в съответствие с Регламент (ЕС) № 454/2011.

[Изм. 56]

Член 7

Недопускане на отказ от задължения и ограничаване

1. Задълженията по отношение на пътниците съгласно настоящия регламент не могат да бъдат ограничавани или отменяни, особено чрез клауза за дерогация или ограничителна клауза в договора за превоз. *Всички договорни условия, които пряко или косвено намекват за отмяна, дерогация от или ограничаване на правата, произтичащи от настоящия регламент, не са обвързвани за пътника.* [Изм. 57]
2. Железопътните предприятия, *туроператорите или продавачите на билети* могат да предлагат договорни условия, които са по-благоприятни за пътниците от тези, предвидени в настоящия регламент. [Изм. 58]

Член 8

Задължение за предоставяне на информация относно преустановяването на услуги

Железопътните предприятия, или според случая — компетентните органи, отговарящи за договора за обществена услуга за железопътен превоз, оповестяват по подходящ начин *и без забавяне*, включително в достъпни формати за лица с увреждания в съответствие с изискванията за достъпност, определени в Директива XXX¹ и в *Регламент (ЕС) № 1300/2014 на Комисията, и в разумен срок* преди тяхното изпълнение, *предложението* решенията за временно или постоянно преустановяване *или за значително намаляване* на услуги *и гарантират, че тези предложения са предмет на ефективна и подходяща консултация със заинтересованите страни, преди да се пристъпи към изпълнение.* [Изм. 59]

¹

Директива XXX за сближаване на законовите, подзаконовите и административните разпоредби на държавите членки по отношение на изискванията за достъпност за продукти и услуги (Европейски акт за достъпността) (OB L X, X.X.XXXX г., стр. X).

Член 9

Информация за пътуването

1. Железопътните предприятия, *туроператорите* и продавачите на билети, предлагачи договори за превоз *от свое име или от* от името на едно или повече железопътни предприятия, предоставят на пътника, по негово искане, поне информацията, посочена в приложение II, част I, във връзка с пътувания, за които съответното железопътно предприятие предлага ~~договор~~ *договори* за превоз. Продавачите на билети, предлагачи договори за превоз за собствена сметка, и туроператорите предоставят такава информация, ~~която тя е налична~~.
За да се гарантира спазването на настоящия регламент, железопътните предприятия предоставят тази информация на продавачите на билети и на други железопътни предприятия, които продават техните услуги.

[Изм. 60]

2. Железопътните предприятия и, когато това е възможно-приложимо, продавачите на билети предоставят на пътниците по време на пътуванията, включително на свързващите гари, най-малко информацията, посочена в приложение II, част II. *За да се гарантира спазването на настоящия регламент, железопътните предприятия предоставят тази информация на продавачите на билети и на други железопътни предприятия, които продават техните услуги.* [Изм. 61]
3. Информацията, посочена в параграфи 1 и 2, се предоставя в най-подходящия вид, включително чрез използване от железопътни предприятия, туроператори и продавачи на билети на пътници, използващи леснодостъпни, често използвани и – по отношение на параграф 2 – на съвременни съобщителни технологии *в реално време и писмено, когато това е възможно, с цел да се предостави на пътниците цялата информация, изисквана съгласно приложение II към настоящия регламент.* Особено внимание следва да се отдели на осигуряването на тази информация в достъпен вид за лица с увреждания в съответствие с изискванията за достъпност, определени в Директива XXX и Регламент (ЕС) № 454/2011 и в Регламент (ЕС) № 1300/2014. *Наличието на формати, достъпни за лицата с намалена подвижност, се обявява по ясен начин.* [Изм. 62]

4. **Железопътните предприятия**, управителите на гари и управителите на инфраструктура предоставят ~~по недискриминационен начин~~ на железопътните предприятия ~~и продавачите на билети~~ публично достъпни данни в реално време за влаковете, включително за тези, експлоатирани от други железопътни предприятия, *в реално време, за да се премахне всяка възможна дискриминация между пътниците.* [Изм. 63]
- 4a. **Железопътните предприятия, в сътрудничество с управителите на гари и с управителите на инфраструктура, посочват в разписанията информация относно достъпните връзки с влакове и гари.** [Изм. 64]

Член 10

Наличие на билети, директни билети и резервации

1. Железопътните предприятия и продавачите на билети предлагат билети и, при наличие на такива, директни билети и резервации. Те полагат всички възможни усилия, за да предлагат директни билети, включително за трансгранични пътувания или пътувания, включващи нощни влакове, и с повече от едно железопътно предприятие. [Изм. 65]

2. Без да се засягат разпоредбите на параграфи 3 и 4, железопътните предприятия и продавачите на билети разпространяват билети на пътниците посредством поне един от следните пунктове за продажба:
 - a) билетни гишета или автомати;
 - б) телефон, интернет или друга широко разпространена информационна технология;
 - в) във влаковете.

Държавите членки Компетентните органи, посочени в Регламент (ЕО) № 1370/2007 на Европейския парламент и на Съвета¹, могат да изискват от железопътните предприятия да предоставят билети за услуги по договори за обществени услуги посредством повече от един пункт за продажба. [Изм. 66]

3. Железопътните предприятия предоставят възможност за закупуване на билети за съответната услуга във влака, освен ако тази възможност е ограничена или отказана по съображения поради наличие на основателни причини, свързани със сигурността или борбата с измамите, или поради изискване за задължителна резервация, както и по разумни търговски съображения, *включително ограничаване на пространството или наличието на места.* [Изм. 67]

¹ *Регламент (ЕО) № 1370/2007 на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2007 година относно обществените услуги за пътнически превоз с железопътен и автомобилен транспорт и за отмяна на регламенти (ЕИО) № 1191/69 и (ЕИО) № 1107/70 на Съвета (OB L 315, 3.12.2007 г., стр. 1).*

4. Ако на гарата на заминаване няма билетно гише или автомат за продажба на билети, пътниците се информират на гарата:
 - a) за възможността за закупуване на билети по телефона или по интернет, или във влака и за реда на такова закупуване;
 - b) за най-близката железопътна гара или място, където има билетни гишета и/или автомати.
5. Ако в гарата на заминаване няма билетно гише или достъпен автомат за продажба на билети, ~~на лицата с увреждания и лицата с намалена подвижност се позволява или каквото и да било друго средство за предварително закупуване на билети, пътниците имат право~~ да закупят билети във влака без надценка. **[Изм. 68]**

6. Когато пътникът получава отделни билети за еднократно пътуване ***или за комбинирано пътуване***, включващо последователни железопътни услуги, извършвани от едно или повече железопътни предприятия, неговите права на информация, помощ, грижа и обезщетение са равностойни на тези по директен билет и обхващат цялото пътуване ***или комбинирано пътуване*** от заминаването до крайното местоназначение, освен ако пътникът изрично е информиран другояче в писмена форма. В тази информация по специално се посочва, че когато пътникът изпусне връзка, той няма право на помощ или обезщетение въз основа на общата дължина на пътуването. Тежестта за доказване, че информацията е била предоставена, се носи от железопътното предприятие, неговия агент, туроператора или продавача на билети. [Изм. 140]

Член 10а

Предоставяне на информация за пътуването чрез интерфейси за приложно програмиране

- 1. Железопътните предприятия предоставят недискриминационен достъп до цялата пътна информация, включително оперативна информация в реално време за данни, свързани с разписанията и тарифите, както е посочено в член 9, посредством приложно-програмни интерфейси (ППИ).***
- 2. Железопътните предприятия предоставят на туроператорите, продавачите на билети и други железопътни предприятия, продаващи тяхната услуга, недискриминационен достъп до системи за резервация чрез ППИ, така че да могат да сключват договори за превоз и да издават билети, директни билети и резервации по такъв начин, че да предоставят най-доброто и разходоэффективно пътуване, включително трансгранично.***
- 3. Железопътните предприятия гарантират, че техническите спецификации на ППИ са добре документирани и че до тях има свободен и безплатен достъп. За да бъдат оперативно съвместими, ППИ си служат с отворени стандарти, широко използвани протоколи и машинночетими формати.***
- 4. Железопътните предприятия гарантират, че освен в специални ситуации всяка промяна в техническите спецификации на техните ППИ се предоставя на разположение на туроператорите и продавачите на билети предварително възможно най-скоро и не по-малко от 3 месеца, преди да се приложи промяна. Специалните ситуации се документират, а документацията се предоставя на разположение на компетентните органи при поискване.***

5. *Железопътните предприятия гарантират, че достъпът до ППИ се предоставя по недискриминационен начин, на същото равнище на достъпност и ефективност, включително подкрепа, достъп до цялата документация, стандарти, протоколи и формати. Туроператорите и продавачите на билети не трябва да са в по-неблагоприятно положение в сравнение със самите железопътни предприятия.*
6. *ППИ се установяват в съответствие с Делегиран регламент (ЕС) 2017/1926 на Комисията¹. [Изм. 70]*

¹ *Делегиран регламент (ЕС) 2017/1926 на Комисията от 31 май 2017 г. за допълване на Директива 2010/40/ЕС на Европейския парламент и на Съвета по отношение на предоставянето в целия ЕС на информационни услуги за мултимодални пътувания (ОВ L 272, 21.10.2017 г., стр. 1).*

ГЛАВА III

ОТГОВОРНОСТ НА ЖЕЛЕЗОПЪТНИТЕ ПРЕДПРИЯТИЯ ЗА ПЪТНИЦИТЕ И ТЕХНИЯ БАГАЖ

Член 11

Отговорност за пътници и багаж

При спазване на разпоредбите на настоящата глава и без да се засяга приложимото национално право, което предоставя на пътниците допълнителни възможности за обезщетяване на причинените им вреди, отговорността на железопътните предприятия спрямо пътниците и техния багаж се урежда от глави I, III и IV от дял IV, дял VI и дял VII от приложение I.

Член 12

Застраховка и покритие на отговорността в случай на смърт или телесна повреда на пътници

Железопътното предприятие трябва да бъде подходящо застраховано, в съответствие с член 22 от Директива 2012/34/EС и въз основа на оценка на рисковете си, или да осигури равностоен механизъм за покриване на отговорностите си по настоящия регламент.

Член 13

Авансови плащания

1. Ако пътник загине или бъде наранен, железопътното предприятие по член 26, параграф 5 от приложение I, незабавно и във всеки случай не по-късно от петнадесет дни след установяването на самоличността на физическото лице, имащо право на обезщетение, извършва авансовите плащания, необходими за посрещането на непосредствените му икономически нужди пропорционално на претърпените вреди.

2. Без да се засягат разпоредбите на параграф 1, авансовото плащане в случай на смърт не може да бъде по-малко от 21 000 EUR на пътник.
3. Авансово плащане не представлява признаване на отговорност и може да се приспадне от сумите, изплатени впоследствие на базата на настоящия регламент, но не подлежи на възстановяване, освен в случаите, при които причинените вреди са резултат от небрежност или вина от страна на пътника или при които лицето, получило авансовото плащане, не е лицето, имащо право на обезщетение.

Член 14

Оспорване на отговорността

Дори железопътното предприятие да оспорва своята отговорност за физическо увреждане на пътника, когото превозва, то полага всички разумни усилия за подпомагане на пътник, търсещ обезщетение за вреди от трети лица.

ГЛАВА IV

ЗАКЪСНЕНИЯ, ПРОПУСНАТИ ВРЪЗКИ И ОТМЕНИЯНЕ

Член 15

Отговорност за закъснения, пропуснати връзки и отменяне

При спазване на разпоредбите на настоящата глава отговорността на железопътните предприятия за закъснения, пропуснати връзки и отменяне се урежда от приложение I, дял IV, глава II.

Член 16

Възстановяване на средства и пренасочване

1. В случаите, в които е очевидно да се очаква, при заминаването или при изпускане на връзка в хода на пътуване е-директен билет, закъснението при пристигането на крайното местоназначение да превишава 60 минути *или да бъде отменено*, пътникът има незабавно правото на избор между следните варианти: [Изм. 71]

- a) възстановяване на пълната стойност на билета, при условията при които е била платена, за неосъществената част или части от пътуването и за вече осъществената част или части, ако пътуването е вече ненужно от гледна точка на първоначалния план за пътуване на пътника, придружено, когато това е приложимо, от услуга за връщане до първоначалната отправна точка при първа възможност. Изплащането на възстановената сума се извършва при същите условия като обезщетението, посочено в член 17;
- б) продължаване или пренасочване, при сравними транспортни условия *и без допълнителни разходи*, до крайното местоназначение при първа възможност, *включително в случай на пропусната връзка поради закъснение или отмяна на по-ранен етап от пътуването. В този случай на пътника се разрешава да ползва следващата налична услуга до крайното местоназначение, дори ако няма конкретна резервация или следващият влак се експлоатира от друго железопътно предприятие; [Изм. 72]*

- в) продължаване или пренасочване, при сравними транспортни условия, до крайното местоназначение на по-късна, удобна за пътника дата, ***но не по-късно от един месец след възстановяването на услугата.*** [Изм. 73]
2. За целите на параграф 1, буква б) пренасочването при сравними транспортни условия може да бъде осъществено от всяко железопътно предприятие и може да включва използването на транспорт от по-висок клас и на алтернативни видове ***сухопътен*** транспорт, без това да поражда допълнителни разходи за пътника. Железопътните предприятия полагат разумни усилия за избягване на допълнителни връзки. Общото време за пътуване при използване на алтернативен вид транспорт за частта от пътуването, която не е завършена според планираното, трябва да е сравнимо с времето за първоначалното пътуване съгласно разписанието. Пътниците не се настаняват в транспортни съоръжения от по-нисък клас, освен ако те са единственото налично средство за пренасочване. [Изм. 74]

3. Доставчиците на транспортни услуги за пренасочване обръщат особено внимание на осигуряването на сходно равнище на достъпност до алтернативната *осигуряват сходно равнище на помощ и достъпност* услуга за лицата с увреждания и лицата с намалена подвижност, *когато предоставят* алтернативна услуга. *Тази алтернативна услуга може да бъде обща за всички пътници или тя може, по решение на превозвача, да бъде индивидуално транспортно средство, адаптирано към специфичните нужди на някои лица с увреждания или на лица с намалена подвижност.*
[Изм. 75]

Член 17

Обезщетяване на стойността на билета

1. ~~Без да губи~~ *Докато запазва* правото си на превоз, пътникът може да иска обезщетение за закъснения от железопътното предприятие, ако му предстои закъснение между мястото на тръгване и местоназначението, посочени в *билета или билетите, представляващи един-единствен договор или няколко* договора за превоз, за което стойността на билета му не е възстановена съгласно член 16. Минималните обезщетения за закъснения са, както следва:
- a) ~~2550 %~~ от цената на билета за закъснение от 60 до ~~119 90~~ минути;
 - б) ~~5075 %~~ от цената на билета за закъснение, ~~равно на или превишаващо от 91 до 120~~ минути;
 - бa) *100 % от цената на билета за закъснение, равно на или превишаващо 121 минути.* [Изм. 76]

2. Параграф 1 се прилага и за пътници, които имат абонаментна карта или сезонен билет. Ако срещат чести закъснения или отменяния през периода на валидност на абонаментната карта, *картата за намаление* или сезонния билет, те могат да поискат подходящо обезщетение в съответствие с разпоредбите относно обезщетенията на железопътните предприятия. Тези разпоредби установяват критериите за определяне на закъснение и за изчисляването на обезщетението. Когато многократно се случват закъснения от по-малко от 60 минути през периода на валидност на абонаментната карта или сезонния билет, закъсненията се сумират и пътниците се обезщетяват в съответствие с разпоредбите относно обезщетенията на железопътните предприятия, предвидени в параграф 1, букви а), б) и ба. [Изм. 77]
3. Обезщетението за *отмяна или* закъснение се изчислява във връзка с пълната цена, която пътникът е платил в действителност за *отменената или* извършената със закъснение услуга. Когато договорът за превоз е за двупосочко пътуване, обезщетението за *отмяна или* закъснение на отиване или на връщане се изчислява спрямо половината цена, платена за билета. Аналогично цената на *отменена или* извършена със закъснение услуга при каквато и да е друга форма на договор за превоз, който позволява пътуване по няколко последователни отсечки, се изчислява пропорционално на цялостната цена. [Изм. 78]

4. При изчисляване на периода на закъснение не се вземат предвид закъснения, за които железопътното предприятие може да докаже, че са станали извън териториите на Съюза.
5. Обезщетението за стойността на билета се изплаща в рамките на един месец след подаването на искане за обезщетение. Обезщетението може да бъде изплатено във ваучери и/или други услуги, ако договорните условия позволяват гъвкавост (по-специално, що се отнася до срока на валидност и местоназначението). Обезщетението се изплаща в брой по искане на пътника.
6. От обезщетението за стойността на билета не се приспадат финансови разходи като различни такси, разходи за телефон или марки. Железопътните предприятия могат да въведат минимален праг, под който не се изплащат обезщетения. Този праг не може да надвишава **5 EUR** за билет. [Изм. 79]

7. Пътниците нямат право на обезщетение, ако са били информирани за закъснението преди закупуване на билета или ако закъснението, дължащо се на продължаване с друг превоз или пренасочване, е по-малко от 60 минути.

[Изм. 80]

8. ~~Железонътното предприятие не е задължено да плати обезщетение, ако може да докаже, че закъснението е било причинено от лонни атмосферни условия или сериозни природни бедствия, застрашаващи безонасното осъществяване на услугата, и не е било възможно то да бъде предвидено или предотвратено дори при вземане на всички разумни мерки.~~ [Изм. 81]

Член 18

Помощ

1. В случай на закъснение при пристигане или заминаване пътниците биват информирани от железнопътното предприятие или от **продавачите** на билети, или от управителя на гарата за положението, за очакваното време на заминаване и очакваното време на пристигане, *в съответствие с член 9*, още щом се получи такава информация. [Изм. 83]

2. В случай на закъснение, което съгласно указаното в параграф 1 надвишава 60 минути, на пътниците се предлагат също така бесплатно:
 - a) храна и напитки в зависимост от времето на чакане, ако има такива във влака или на гарата, или е възможно да бъдат доставени, вземайки предвид фактори като разстояние от доставчика, необходимо време за доставяне и разходи;
 - b) хотел или друг вид настаняване, както и транспорт между гарата и мястото на настаняване, в случаите, при които се налага престой от една или повече нощи или се налага допълнителен престой, където и когато това е физически възможно, *като се вземат предвид изискванията за достъп на лицата с увреждания и лицата с намалена подвижност и нуждите на сертифицираните животни при дружители*; [Изм. 84]
 - c) ако влакът е блокиран на релсовия път, транспорт от влака до гарата, до алтернативна отправна точка или до крайното местоназначение на превозната услуга, където и когато това е физически възможно.

3. Ако услуга за железопътен превоз не може да бъде продължена, железопътните предприятия организират във възможно най-кратки срокове алтернативни транспортни услуги за пътниците.
4. **По искане на пътника *По отношение на засегнатите пътници*** железопътното предприятие удостоверява върху билета *им* или по друг начин, че железопътният превоз е претърпял закъснение или съответно е довел до пропускане на връзката, или е бил отменен. *Това удостоверяване се прилага във връзка с разпоредбите, предвидени в член 17, при условие че пътникът докаже, че разполага с абонаментна карта или със сезонен билет и че е пътувал в рамките на съответната услуга.* [Изм. 85]
5. При прилагането на параграфи 1, 2, 3 и 4, експлоатиращото железопътно предприятие обръща специално внимание на нуждите на лицата с увреждания и лицата с намалена подвижност и на техните придружители *и сертифицираните животни придружители.* [Изм. 86]

6. В допълнение към задълженията на железопътните предприятия съгласно член 13а, параграф 3 от Директива 2012/34/ЕС ~~управителят на железопътна гара, обработваща дневно най-малко 10 000 пътници усреднено за годината, гарантира, че действията на гарата, държавите членки, железопътните предприятия и управителя на инфраструктура са координирани чрез подходящ план за действие при извънредни ситуации с цел подготвеност за възможността за сериозно смущение и дълги закъснения, водещи до блокиране на значителен брой пътници в гарата. Планът трябва да гарантира, че на блокираните пътници се предоставя подходяща помощ и информация, включително в достъпни формати в съответствие с изискванията за достъпност, определени в Директива XXX. При поискване управителят на гарата предоставя плана и измененията в него на националния правоприлагащ орган или на друг орган, определен от държавата членка. Управителите на железопътни гари, обработващи дневно по-малко от 10 000 пътници усреднено за годината, полагат всички разумни усилия за координиране на потребителите на гарата, както и за подпомагане и, управителите на гари и управителите на инфраструктурата си сътрудничат, за да гарантират, че планирате за действие в извънредни ситуации, посочени в член 13а, параграф 3 от Директива 2012/34/ЕС, включват изисквания за достъпност на системите за предупреждение и информиране на блокираните пътници в такива ситуации.~~ [Изм. 87]

Право на обезщетение

Когато железопътно предприятие плаща обезщетение или изпълнява други свои задължения в съответствие с настоящия регламент, нито една разпоредба на този регламент или на националното право не може да се тълкува като ограничаваща неговото право да търси обезщетение за разходи от всяко едно лице, в това число и трети страни, в съответствие с приложимото законодателство. По специално настоящият регламент по никакъв начин не ограничава правото на железопътното предприятие да търси възстановяване на разходи от трета страна, с която има договор и която е допринесла за събитието, довело до обезщетение или до други задължения. Нито една разпоредба на настоящия регламент не може да се тълкува като ограничаваща правото на трета страна, различна от пътник, с която дадено железопътно предприятие има договор, да търси възстановяване на разходите или обезщетение от железопътното предприятие в съответствие с приложимите закони. [Изм. 88]

ГЛАВА V

ЛИЦА С УВРЕЖДАНИЯ И ЛИЦА С НАМАЛЕНА ПОДВИЖНОСТ

Член 20

Право на превоз

1. Железопътните предприятия и управителите на гари, с активното участие на представителните организации на лицата с увреждания и лицата с намалена подвижност, установяват или поддържат недискриминационни правила за достъп до транспорт на лица с увреждания и лица с намалена подвижност, включително на личните им асистенти. Правилата трябва да позволяват пътникът да бъде придвижаван от куче-водач *сертифицирано животно придвижител или от придвижващо лице безплатно, ако не е възможно самостоятелно придвижване* съгласно съответните национални правила *и да гарантират, че железопътният транспорт за лицата с увреждания и лицата с намалена подвижност е незабавен, когато е възможно.* [Изм. 89]

2. Резервациите и билетите се предлагат на лицата с увреждания и лицата с намалена подвижност без надценка. Железопътно предприятие, продавач на билети или туроператор не могат да откажат да направят резервация или да издадат билет на лице с увреждания или лице с намалена подвижност или да поискат такова лице да бъде придружено от друго лице, освен ако това е строго необходимо, за да се спазват правилата за достъп, посочени в параграф 1.

Член 20а

Железопътните предприятия и управителите на гари гарантират, като се съобразяват с ТСОС за лица с ограничена подвижност, че гарите, пероните, подвижният състав и другите съоръжения са достъпни за лица с увреждания и лица с ограничена подвижност. [Изм. 90]

Член 21

Информация за лица с увреждания и лица с намалена подвижност

1. При поискване управлятелят на гарата, железопътното предприятие, продавачът на билети или туроператорът предоставят на лицата с увреждания и на лицата с намалена подвижност информация, включително в достъпни формати в съответствие с изискванията за достъпност, определени в Регламент (ЕС) № 454/2011, и Директива XXX и Регламент (ЕС) № 1300/2014, относно достъпността на гарата и свързаните съоръжения, железопътните превозни услуги и условията за достъп до подвижния състав в съответствие с правилата за достъп, посочени в член 20, параграф 1, както и до различните съоръжения във влака. [Изм. 91]

2. Когато железопътно предприятие, продавач на билети или туроператор прилагат дерогацията, предвидена в член 20, параграф 2, те информират, при поискване, в писмена форма засегнатото лице с увреждания или лице с намалена подвижност за причините за това в срок от пет работни дни, считано от деня на отказа да направят резервация или да издадат билет, или от налагането на условието за придружител. Железопътното предприятие, продавачът на билети или туроператорът ~~нолагат разумни усилия да предложат~~ ***предлагат*** алтернативен вариант за превоз на въпросното лице, като се съобразяват с нуждите му по отношение на достъпността. [Изм. 92]

Член 22

Оказване на помощ на гарата

1. При заминаване, преминаване или пристигане на гара с обслужващ персонал на лице с увреждания или лице с намалена подвижност, управителят на гарата или железопътното предприятие, или и двете страни предоставят безплатна помощ, така че лицето да може да се качи на заминаващ влак или да слезе от пристигащ влак, за които е закупило билет, без да се засягат правилата за достъп, посочени в член 20, параграф 1. ***Резервацията на помощ винаги се прави без допълнителни разходи, независимо от използваното средство за комуникация.*** [Изм. 93]

2. При липса *на придрежаващ персонал във влака или на* персонал на гарата железопътните предприятия и управителите на гари полагат разумни усилия да осигурят достъп до железопътно пътуване на лицата с увреждания или лицата с намалена подвижност *в съответствие с изискванията за достъпност на Директива XXX [Европейски акт за достъпността] и Регламент (ЕС) № 454/2011.* [Изм. 94]
3. На гари без обслужващ персонал железопътните предприятия и управителите на гари гарантират, че наличната информация, включително в достъпни формати в съответствие с изискванията за достъпност, определени в Директива XXX *и в Регламент (ЕС) № 1300/2014,* е показана в съответствие с правилата за достъп, посочени в член 20, параграф 1, относно най-близките гари с обслужващ персонал и непосредствено достъпна помощ за лицата с увреждания и лицата с намалена подвижност. [Изм. 95]
4. ~~На гарите трябва да е налице помощ през цялото време, в което се изпълняват услуги за железопътен превоз.~~ [Изм. 96]

Член 23

Оказване на помощ във влака

1. Без да се засягат правилата за достъп, посочени в член 20, параграф 1, железопътните предприятия предоставят на лица с увреждания и лица с намалена подвижност безплатна помощ във влака, както и по време на качване и слизане от него.
2. При липса на придруженски персонал във влака железопътните предприятия ~~нълагат разумни усилия да осигурят все пак осигуряват~~ достъп до железопътно пътуване на лицата с увреждания или лицата с намалена подвижност. [Изм. 97]
3. ~~За целите на настоящия член помощ във влака включва всички разумни усилия за оказване на помощ~~ На лице с увреждания или лице с намалена подвижност **трябва да се окаже помощ** за осигуряване на възможност за достъп до същите услуги във влака както на другите пътници, ако увреждането или намалената подвижност на лицето не му позволява самостоятелен и безопасен достъп до тези услуги. [Изм. 98]
4. ~~Във влаковете трябва да е налице помощ през цялото време, в което се изпълняват услуги за железопътен превоз.~~ [Изм. 99]

Член 24

Условия за предоставяне на помощ

Железопътни предприятия, управители на гари, продавачи на билети и туроператори си сътрудничат в предоставянето на **бесплатна** помощ на лица с увреждания и лица с намалена подвижност съгласно членове 20 и 21 в съответствие със следните условия:

[Изм. 100]

- а) помош *в гарите* се предоставя, *през времето, в което се изпълняват услуги за железопътен превоз*, при условие че железопътното предприятие, управителят на гара, продавачът на билети или туроператорът, от който е закупен билетът, е уведомен за нуждите на лицето от такава помощ поне **48 12** часа преди да възникне нуждата от помощ. *В гарите, където ежедневният трафик надвишава 10 000 пътници на ден, не е необходимо предварително уведомяване, като обаче лицето, което се нуждае от помощ, трябва да се намира на съответната гара поне 30 минути преди отпътуването на влака. На гарите, където дневният трафик е между 2000 и 10 000 пътници, срокът за уведомяване се намалява на максимум три часа.* В случай че даден билет или сезонен билет позволява многократни пътувания, е достатъчно да се изпрати едно уведомление, при условие че се предостави съответната информация относно времето на следващите пътувания. Такива уведомления се препращат до всички други железопътни предприятия и управители на гари, участващи в пътуването на лицето; [Изм. 101]

- б) железопътните предприятия, управителите на гари, продавачите на билети и туроператорите взимат всички необходими мерки уведомленията да бъдат получени;
- в) ако не е извършено уведомление в съответствие с буква а), железопътното предприятие и управителят на гара полагат всички необходими усилия за оказване на помощ, така че лицето с увреждания или лицето с намалена подвижност да може да пътува;
- г) без да се засягат правомощията на други образувания по отношение на зони, разположени извън помещенията на железопътната гара, управителят на гарата или друго оправомощено лице обозначава точките, във и извън гарата, в които лица с увреждания и лица с намалена подвижност могат да съобщят за пристигането си на железопътната гара и, при нужда, да потърсят помощ;

д) помощ се предоставя, при условие че лицето с увреждания или лицето с намалена подвижност се яви на означеното място по време, указано от железопътното предприятие или управителя на гарата, предоставящи такава помощ. Всяко указано време е не повече от 60 минути преди обявеното време за заминаване или времето, в което всички пътници са поканени за регистрация. ~~Ако не е посочено времето, в което лицето с увреждания или лицето с намалена подвижност да се яви на означеното място, то се явява на означеното място най-малко 30 минути преди обявеното време за заминаване или времето, в което всички пътници са поканени за регистрация.~~ [Изм. 102]

Член 25

Обезщетение във връзка с оборудване за подпомагане на двигателната способност,
друго специфично оборудване или помощни средства

1. Когато железопътни предприятия или управители на гари причинят загуба или повреда на инвалидни колички, друго оборудване за подпомагане на двигателната способност или помощни средства и ~~кучета-водачи~~
сертифицирани придружаващи животни, използвани от лица с увреждания или лица с намалена подвижност, те носят отговорност за въпросната загуба или повреда и дължат обезщетение за нея **във възможно най-кратки срокове.**
[Изм. 103]
2. Посоченото в параграф 1 обезщетение се *изплаща своевременно и се равнява на етойноетта пълните разходи по замяната, въз основа на замяната действителната стойност*, или ремонта на *пълните разходи за ремонт на загубеното загубени* или *новреденъ повредени инвалидни колички*, оборудване или ~~помощни~~ *редетва устройства или за загубата или нараняването на сертифицирани придружаващи животни. Обезщетението покрива също така разходите за временно заместване в случай на ремонт, когато тези разходи са за сметка на пътника.* [Изм. 104]

3. Когато е необходимо, железопътните предприятия и управителите на гари полагат всички разумни усилия бързо да предоставят за временно ползване заместващо специфично оборудване или помощни средства, чиито технически или функционални характеристики по възможност са равностойни на тези на загубените или повредените. На лицето с увреждания или с намалена подвижност се позволява да запази заместващото специфично оборудване или помощни средства за временно ползване, докато бъде изплатено обезщетението, посочено в параграфи 1 и 2.

Член 26

Обучение на персонала

Железопътните предприятия и управителите на гари:

- a) гарантират, че всички служители, включително наетите от подизпълнител, оказващи пряка помощ на лица с увреждания и лица с намалена подвижност, *преминават обучение във връзка с уврежданията, за да* знаят как да отговорят на нуждите на лицата с увреждания и на лицата с намалена подвижност, включително тези с психични и умствени увреждания; [Изм. 105]

- б) предоставят обучение за повишаване на осведомеността за нуждите на лицата с увреждания сред целия персонал, работещ на гарата, който пряко обслужва пътниците;
- в) гарантират, че *след наемането им* всички нови служители ~~след наемането им, които ще работят директно с пътуващите граждани~~, получават обучение във връзка за *свързаните* с уврежданията, а ~~целият персонал преминава въпроси за пътниците и железопътното предприятие и че служителите, които предоставят пряка помощ на пътниците с ограничена подвижност, са преминали обучение, свързано с работата с лица с увреждания, и преминават~~ редовни опреснителни курсове; [Изм. 106]
- г) ~~приемат при поисзване за могат да приемат~~ участие в обучението *на* служители с увреждания, *и обмислят участието на* пътници с увреждания и с намалена подвижност *и/или представляващи ги организации.* [Изм. 107]

ГЛАВА VI

СИГУРНОСТ, ЖАЛБИ И КАЧЕСТВО НА УСЛУГИТЕ

Член 27

Лична сигурност на пътниците

След съгласуване с публичните власти, железопътните предприятия, управителите на инфраструктури и управителите на гари вземат необходимите мерки в областта, за която отговарят, и ги приспособяват към нивото на сигурност, определено от публичните власти за обезпечаване на личната сигурност на пътниците в железопътните гари и във влаковете и за управление на рисковете. Те си сътрудничат и обменят информация относно най-добрите практики за предотвратяване на действия, които могат да понижат нивото на сигурност.

Член 28

Жалби

1. Всички железопътни предприятия, продавачи на билети, ~~управители на гари и управители на инфраструктура на гари, обработванци дневно повече от 10 000 пътници усреднено за годината, поотделно създават механизъм за разглеждане на жалбите относно правата и задълженията, обхванати в настоящия регламент в своята област на отговорност. Те разгласяват широко сред пътниците своите данни за контакт и работния(те) си език(ци). *Пътниците следва да могат да подават жалби на официалния(те) език(ци) на държавата членка, в която са установени съответното железопътно предприятие, продавачът на билети и управителят на гарата и във всички случаи на английски език.*~~

[Изм. 108]

2. Пътниците могат да подадат жалба до всяко участващо железопътно предприятие, продавач на билети, управител на гара ~~или управител на инфраструктура~~. Жалбата се подава в срок от шест месеца от инцидента, за който се отнася. В срок от един месец от получаването на жалбата, адресатът дава мотивиран отговор или, в оправдани случаи, информира пътника до коя дата, *че последният ще получи отговор* в рамките на период до три месеца от датата на получаване на жалбата. [Изм. 109]

3. Лицата с увреждания и лицата с намалена подвижност трябва да имат **лесен** достъп до подробна информация относно процедурата за разглеждане на жалби. *Тази информация се предоставя при поискване на официалния(те) език(ци) на държавата членка, в която е установено железопътното предприятие.* [Изм. 110]
 4. В годишния си доклад, посочен в член 29, железопътното предприятие публикува броя и видовете получени жалби, обработени жалби и времето за отговор, както и мерките, взети за подобряване на положението.
- 4a. *Комисията приема актове за изпълнение за създаване на стандартизиран формуляр на Съюза за подаване на жалби, който пътниците да използват за подаване на заявление за обезщетение в съответствие с настоящия регламент. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по консултиране, посочена в член 37а, параграф 2.* [Изм. 111]

Член 29

Стандарти за качество на услугите

1. Железопътните предприятия и управителите на гари установяват стандарти за качество и въвеждат система за управление на качеството с оглед поддържане качеството на услугите. Стандартите за качество на услугите трябва да обхванат най-малко областите, изброени в приложение III.
 2. Железопътните предприятия и управителите на гари сами следят за изпълнението на тези стандарти за качество. Железопътните предприятия публикуват ежегодно доклад относно качеството на предоставяните от тях услуги заедно с годишния си доклад. Железопътните предприятия публикуват докладите относно качеството на услугите на своя уебсайт. Освен това тези доклади се публикуват и на уеб сайта на Агенцията за железопътен транспорт на Европейския съюз.
- 2а.** *Железопътните предприятия и управителите на гари си сътрудничат активно с организацияите, представляващи лицата с увреждания, с цел подобряване на качеството на достъпността на транспортните услуги.*
- [Изм. 112]**

ГЛАВА VII

ИНФОРМАЦИЯ И КОНТРОЛ ПО ПРИЛАГАНЕ

Член 30

Информиране на пътниците за техните права

1. При продажба на билети за пътувания с железниците железопътните предприятия, управителите на гари, продавачите на билети и туроператорите информират пътниците за техните права и задължения съгласно настоящия регламент. С оглед спазването на изискването за предоставяне на информация те могат да използват обобщение на разпоредбите на настоящия регламент, подготвено и предоставено им от Комисията на всички официални езици на Съюза. Освен това те ~~отбележват върху билета~~ **предоставят информация** на хартиен носител или в електронен формат, или по всякакъв друг начин, включително в достъпни формати за лица с увреждания и лица с намалена подвижност в съответствие с изискванията за достъпност, определени в ~~Директива XXX~~ **Регламент (ЕС) № 1300/2014**, къде може да се получи такава информация в случай на отмяна, изпусната връзка или голямо закъснение.

[Изм. 113]

2. Железопътните предприятия и управителите на гари информират пътниците по подходящ начин, включително в достъпни формати за лица с увреждания и лица с намалена подвижност в съответствие с изискванията за достъпност установени в **Директива XXX Регламент (ЕС) № 1300/2014**, на гарата или във влака **и на своя уебсайт**, за техните права и задължения съгласно настоящия регламент и за данните за контакт с органа или органите, определени от държавите членки по реда на член 31. [Изм. 114]

Член 31

Определяне на националните правоприлагачи органи

Всяка държава членка определя орган или органи, отговорни за контрола по прилагането на настоящия регламент. Всеки орган приема необходимите мерки за осигуряване зачитането на правата на пътниците.

По отношение на организацията си, решенията за финансиране, правната си структура и вземането на решения, всеки орган е независим от управителите на инфраструктури, таксувашите органи, разпределящите органи и от железопътните предприятия.

Държавите членки информират Комисията относно органа или органите, определени по реда на настоящия член, и неговите или техните съответни отговорности **и публикуват тази информация на подходящо място на техния уебсайт**. [Изм. 115]

Член 32

Задачи по контрол на прилагането

1. Националните правоприлагащи органи внимателно следят за съответствието с настоящия регламент и вземат необходимите мерки, за да гарантират, че правата на пътниците се спазват. За тази цел железопътните предприятия, управителите на гари и управителите на инфраструктура предоставят на органите съответните документи и информация по тяхно искане **незабавно и във всеки случай в срок от един месец**. При изпълнението на своите функции органите вземат предвид информацията, която им е предоставена от органа, определен съгласно член 33 да разглежда жалби, ако това е различен орган. Те ~~могат също така да вземат решения относно действията~~ **Държавите членки гарантират, че на националните правоприлагащи органи и на органите, разглеждащи жалби, са предоставени достатъчно правомощия и ресурси за контрол по прилагането въз основа адекватно и ефективно осигуряване на изпълнението** на индивидуални жалби, предавани от тяхъв орган на пътници съгласно настоящия регламент. [Изм. 116]

2. *Националните Всяка година правоприлагачи органи публикуват на своите уебсайтове доклади със статистически данни за дейността си, включително относно наложените санкции, в които посочват броя и вида на получените жалби, резултата от техните действия по правоприлагане, включително санкциите, които са наложили. Те се изготвят всяка година най-късно до края не по-късно от първия ден на април следващата година. Освен това тези доклади се публикуват и на уеб сайта на Агенцията за железопътен транспорт на Европейския съюз.* [Изм. 117]
3. Железопътните предприятия подават данни за контакт с тях на националния правоприлагач орган или органи в държавите членки, в които извършват дейност.
 - 3a. *Националните правоприлагачи органи, в сътрудничество с организацията, представляващи лицата с увреждания и лицата с намалена подвижност, провеждат редовни одити на услугите за оказване на помощ, предоставяни в съответствие с настоящия регламент, и публикуват резултатите в достъпни и често използвани формати.* [Изм. 118]

Член 33

Разглеждане на жалби от национални правоприлагачи органи

1. Без да се засягат правата на потребителите да търсят алтернативна правна защита съгласно Директива 2013/11/EС, ако подадената от пътник жалба съгласно член 28 до железопътното предприятие, ~~продавача на билети или~~ управителя на гара или инфраструктура бъде отхвърлена, пътникът може да подаде жалба до правоприлагаш орган. Правоприлагачите органи информират жалбоподателите относно правото им да подават жалби до органите за алтернативно решаване на спорове в търсене на индивидуална правна защита.
Държавите членки гарантират, че правоприлагачите органи или органите за разглеждане на жалби са признати за целите на алтернативните схеми за обезщетяване съгласно Директива 2013/11/EС и че когато пътниците търсят алтернативно обезщетяване, съответното железопътно предприятие, продавач на билети или управител на инфраструктура е необходимо да участват и резултатът е обвързващ и ефективно приложим за тях. [Изм. 119]

2. Всеки пътник може да подаде жалба до националния правоприлагаш орган или до всеки друг орган, определен за тази цел от държавата членка, относно предполагаемо нарушение на настоящия регламент. ***Жалби може да се подават и от организации, представляващи групи от пътници.*** [Изм. 120]
3. Органът потвърждава получаването на жалбата в срок от две седмици, след като я получи. Процедурата за разглеждането на жалби продължава максимум три месеца. В сложни случаи органът може по своя преценка да удължи този срок на шест месеца. В такъв случай той информира пътника ***или представляващата пътници те организация*** за причините за удължаването и за очакваното време, което е необходимо за приключване на процедурата. Само дела, които включват правни процедури, могат да отнемат повече от шест месеца. Когато органът е и орган за алтернативно решаване на спорове по смисъла на Директива 2013/11/EС, определените в посочената директива срокове имат предимство ***и използването на онлайн решаване на спорове в съответствие с Регламент (ЕС) № 524/2013 може да бъде предоставено на разположение със съгласието на всички участващи страни.*** [Изм. 121]

Процедурата за разглеждането на жалби трябва да се направи достъпна за лицата с увреждания и лицата с намалена подвижност.

4. Жалбите на пътници относно инцидент, в който е замесено железопътно предприятие, се разглеждат от националния правоприлагаш орган на държавата членка, издала лиценз на въпросното предприятие.
5. Когато дадена жалба се отнася за предполагаеми нарушения от страна на управители на гари или на инфраструктура, националният правоприлагаш орган следва да е този на държавата членка, на чиято територия е възникнал инцидентът.
6. В рамките на сътрудничеството съгласно член 34 националните правоприлагачи органи могат да се отклоняват от разпоредбите на параграф 4 или 5, когато по основателни причини, свързани по-специално с езика или местопребиваването, това е в интерес на пътника.

Член 33а
Независими помирителни органи

Държавите членки създават добре обезпечени независими помирителни органи, които да бъдат лесно достъпни и на поносима цена за пътниците в случай на конфликти с железопътните предприятия и продавачите на билети относно прилагането на техните права. [Изм. 122]

Член 34
Обмен на информация и трансгранично сътрудничество между националните правоприлагащи органи

1. Когато са определени различни органи съгласно членове 31 и 33, се създават механизми за докладване с оглед да се осигури обменът на информация между тях, в съответствие с Регламент (ЕС) 2016/679, за да се подпомогне националният правоприлагащ орган да изпълнява своите задачи за надзор и контрол по прилагането, и то така че органът за разглеждане на жалби, определен съгласно член 33, да може да събере нужната информация за проучване на отделните жалби.

2. Националните правоприлагащи органи обменят информация помежду си относно своята работа и принципите и практиката на вземане на решения с цел координация. Комисията ги подкрепя в тази им дейност.
3. Националните правоприлагащи органи следват процедурата, посочена в приложение IV.

ГЛАВА VIII

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Член 35

Санкции

1. Държавите членки установяват правилата относно санкциите, приложими при нарушения на настоящия регламент, и взимат всички необходими мерки, за да гарантират тяхното прилагане. Предвидените санкции трябва да бъдат ефективни, съразмерни и възпиращи *и да включват, но и да не се ограничават до минимална глоба или процент от годишния оборот на съответното предприятие или организация, което от двете е по-високо.* Държавите членки съобщават на Комисията тези правила и мерки и незабавно нотифицират всяко следващо изменение, свързано с тях. [Иzm. 123]

2. Съгласно рамката за сътрудничество, посочена в член 34, националният правоприлагаш орган, който е компетентен за целите на прилагането на член 33, параграф 4 или 5, разследва по искане на разглеждащия жалби национален правоприлагаш орган установени от последния нарушения на настоящия регламент и при необходимост налага санкции.

Член 36

Делегиране на правомощия

Комисията е оправомощена да приема делегирани актове в съответствие с член 37, за да:

- i) коригира в зависимост от инфляцията финансовите стойности, посочени в член 13;
- ii) изменя приложения I, II и III с цел отчитане на изменения на Единните правила относно СIV и на технологичното развитие в тази област.

Член 37

Упражняване на делегираните правомощия

1. Правомощието да приема делегирани актове се предоставя на Комисията при спазване на условията, предвидени в настоящия член.
2. Правомощието да приема делегирани актове, посочено в член 36, се предоставя на Комисията за срок от пет години, считано от … [датата на влизане в сила на настоящия регламент]. Комисията изготвя доклад относно делегирането на правомощия не по-късно от девет месеца преди изтичането на петгодишния срок. Делегирането на правомощия се продължава мълчаливо за срокове със същата продължителност, освен ако Европейският парламент или Съветът не възразят срещу подобно продължаване не по-късно от три месеца преди изтичането на всеки срок.
3. Делегирането на правомощия, посочено в член 36 може да бъде оттеглено по всяко време от Европейския парламент или от Съвета. С решението за оттегляне се прекратява посоченото в него делегиране на правомощия. Решението поражда действие в деня след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз* или на по-късна, посочена в решението дата. То не засяга действителността на делегираните актове, които вече са в сила.

4. Преди приемането на делегиран акт Комисията се консултира с експерти, определени от всяка държава членка в съответствие с принципите, залегнали в Междуинституционалното споразумение от 13 април 2016 г. за по-добро законотворчество.
5. Веднага след като приеме делегиран акт, Комисията нотифицира акта едновременно на Европейския парламент и на Съвета.
6. Делегиран акт, приет съгласно член 36, влиза в сила единствено ако нито Европейският парламент, нито Съветът не са представили възражения в срок от два месеца след нотифицирането на същия акт на Европейския парламент и Съвета или ако преди изтичането на този срок и Европейският парламент, и Съветът са уведомили Комисията, че няма да представят възражения. Посоченият срок може да се удължи с два месеца по инициатива на Европейския парламент или на Съвета.

Член 37а

Процедура на комитет

- 1. Комисията се подпомага от комитет. Този комитет е комитет по смисъла на Регламент (ЕС) № 182/2011.**
- 2. При позоваване на настоящия параграф се прилага член 4 от Регламент (ЕС) № 182/2011. [Изм. 124]**

Член 38

Доклад

Комисията докладва на Европейския парламент и на Съвета относно прилагането и резултатите от настоящия регламент в срок до ... [пет години след приемането на настоящия регламент].

Докладът се основава на информация, която се предоставя съгласно настоящия регламент. При нужда докладът се придружава от подходящи предложения.

Член 39

Отмяна

Регламент (ЕО) № 1371/2007 се отменя.

Позоваванията на отменения регламент се считат за позовавания на настоящия регламент и се четат съгласно таблицата на съответствието в приложение V.

Член 40

Влизане в сила

Настоящият регламент влиза в сила на двадесетия ден след деня на неговото публикуване в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки.

Съставено в ...,

За Европейския парламент

За Съвета

Председател

Председател

ПРИЛОЖЕНИЯ

ПРИЛОЖЕНИЕ I

Извлечение от Единните правила относно Договора за международен железопътен превоз на пътници и багаж (CIV)

Допълнение А

към Конвенцията за международни железопътни превози (COTIF) от 9 май 1980 г., изменено с Протокола за изменение на Конвенцията за международен железопътен превоз от 3 юни 1999 г.

ДЯЛ II

СКЛЮЧВАНЕ И ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ДОГОВОРА ЗА ПРЕВОЗ

Член 6

Договор за превоз

- С договора за превоз превозвачът се задължава да превози пътника, както и при нужда — багаж и транспортни средства, до местоназначението и да достави багажа и транспортните средства на местоназначението.
- Договорът за превоз трябва да бъде установен с един или повече документи за превоз, връчени на пътника. Въпреки това, без да се нарушават разпоредбите на член 9, липсата, нередовността или изгубването на документа за превоз не засяга нито съществуването, нито валидността на договора, който остава подчинен на настоящите единни правила.
- Документът за превоз удостоверява до доказване на противното сключването и съдържанието на договора за превоз.

Член 7

Документ за превоз

- Общите условия на превоз определят формата и съдържанието на документите за превоз, както и езика и азбуката, на които те трябва да бъдат напечатани и попълнени.
- В документа за превоз трябва да бъдат вписани най-малко:

- a) превозвачът или превозвачите;
 - б) указанието, че превозът е подчинен независимо от всякааква противоположна клауза на настоящите единни правила; това може да бъде направено с означението CIV;
 - в) всяко друго указание, необходимо за доказване на сключването и съдържанието на договора за превоз и позволяващо на пътника да предяви правата, които произтичат от този договор.
3. Пътникът трябва да се увери при получаването на документа за превоз, че той е съставен съобразно неговите указания.
4. Документът за превоз може да бъде преотстъпван, ако не е поименен и ако пътуването не е започнало.
5. Документът за превоз може да бъде съставен под формата на електронно регистриране на данни, позволяващо преобразуването им в четими писмени знаци. Методите, използвани за регистрирането и обработката на данните, трябва да бъдат равностойни от функционална гледна точка, конкретно по отношение на доказателствената сила на документа за превоз, представляван от тези данни.

Член 8

Плащане и възстановяване на превозната цена

1. Освен при противоположно споразумение между пътника и превозвача превозната цена се заплаща предварително.
2. Общите условия на превоз определят при какви условия се прилага възстановяване на превозната цена.

Член 9

Право на превоз. Отстраняване от превоз

1. От началото на пътуването пътникът трябва да бъде снабден с валиден документ за превоз, който да представи при проверка на документите за превоз. Общите условия на превоз могат да предвиждат:

- a) че пътник, който не представи валиден документ за превоз, освен превозната цена трябва да заплати допълнителна такса;
 - б) че пътник, който откаже да заплати незабавно превозната цена или допълнителната такса, може да бъде изключен от превоза;
 - в) дали и при какви условия се прилага възстановяване на допълнителната такса.
2. Общите условия на превоз могат да предвиждат, че от превоза се изключват или от превоза могат да бъдат изключени по време на пътуването пътниците, които:
- a) представляват опасност за сигурността и доброто функциониране на железницата или за сигурността на другите пътници,
 - б) смущават по недопустим начин другите пътници,

и че тези лица нямат право на възстановяване нито на превозната цена, нито на цената, която са заплатили за превоза на багажите си.

Член 10

Изпълняване на административните формалности

Пътникът трябва да се съобразява с формалностите, изисквани от митниците или от други административни органи.

Член 11

Отменяне и закъснение на влак. Изпусната връзка

Превозвачът трябва да удостовери при нужда върху документа за превоз, че влакът е бил отменен или връзката изпусната.

ДЯЛ III

ПРЕВОЗ НА РЪЧЕН БАГАЖ, ЖИВОТНИ, БАГАЖ И ТРАНСПОРТНИ СРЕДСТВА

Глава I
Обичайни разпоредби

Член 12
Допускани предмети и животни

1. Пътникът може да вземе със себе си леснопреносими предмети (ръчен багаж), както и живи животни в съответствие с Общите условия на превоз. От друга страна, пътникът може да вземе със себе си обемисти предмети в съответствие с особените разпоредби, съдържащи се в Общите условия на превоз. От превоза се изключват предмети и животни, които поради естеството си могат да пречат или да създават неудобство на пътниците или да причиняват вреда.
2. Пътникът може да изпраща като багажни пратки предмети и животни в съответствие с Общите условия на превоз.
3. Превозвачът може да допуска превоз на транспортни средства във връзка с превоз на пътници в съответствие с особените разпоредби, съдържащи се в Общите условия на превоз.
4. Превозът на опасни товари под формата на ръчен багаж или багажни пратки, както и във или върху транспортни средства, които съгласно този дял се превозват по релсов път, трябва да съответства на Правилника за международен железопътен превоз на опасни товари (RID).

Член 13
Проверка

1. В случай на сериозно предположение за нарушаване на условията за превоз превозвачът има право да провери дали превозяните предмети (ръчен багаж, багажни пратки, транспортни средства, включително техният товар) и животни отговарят на условията за превоз, ако законите и правните норми на държавата, в която следва да се извърши проверката, не го забраняват. Пътникът трябва да бъде поканен да присъства на проверката. Ако той не се яви или ако не може да бъде намерен, превозвачът трябва да се позове на двама независими свидетели.
2. Ако се установи, че условията за превоз не са били спазени, превозвачът може да изиска от пътника да заплати разноските, произтичащи от проверката.

Член 14

Изпълняване на административните формалности

Пътникът трябва да се съобразява с формалностите, изисквани от митниците или от други административни органи при превозането във връзка с неговия превоз на предмети (ръчен багаж, багаж, транспортни средства, включително техния товар) и животни. Той трябва да присъства на прегледа на тези предмети, освен при изключение, предвидено от законите и правните норми на всяка държава.

Глава II

Ръчен багаж и животни

Член 15

Наблюдение

Наблюдението на ръчния багаж и животните, които взема със себе си, е в тежест на пътника.

Глава III

Багаж

Член 16

Изпращане на багажа

1. Договорните задължения, свързани с отправянето на багажа, трябва да бъдат установени с багажна разписка, връчена на пътника.
2. Без да се нарушават разпоредбите на член 22, липсата, нередовността или изгубването на багажната разписка не засяга нито съществуването, нито валидността на споразуменията относно отправянето на багажа, които остават подчинени на настоящите единни правила.
3. Багажната разписка удостоверява, до доказване на противното, регистрарирането на багажа и условията за неговия превоз.
4. До доказване на противното се предполага, че при приемането за превоз от превозвача багажът е бил в добро видимо състояние и че броят и масата на колетите са съответствали на данните, вписани в багажната разписка.

Член 17

Багажна разписка

1. Формата и съдържанието на багажната разписка, както и езикът и азбуката, на които тя трябва да бъде напечатана и попълнена, се определят от Общите условия на превоз. Член 7, параграф 5 се прилага по аналогия.
2. В багажната разписка трябва да бъдат вписани най-малко:
 - a) превозвачът или превозвачите;
 - b) указанието, че превозът е подчинен независимо от всяка възможна противоположна клауза на настоящите единни правила; това може да бъде направено с означението CIV;
 - c) всяко друго указание, необходимо за доказване на договорните задължения по отправянето на багажа и позволяващо на пътника да предяви правата, които произтичат от договора за превоз.
3. Пътникът трябва да се увери при получаването на багажната разписка, че тя е издадена съгласно неговите указания.

Член 18

Регистриране и превоз

1. Освен при изключение, предвидено в Общите условия на превоз, регистрирането на багажа става само срещу представяне на документ за превоз, валиден най-малко до местоназначението на багажа. Извън това регистрирането се извършва в съответствие с разпоредбите, действащи на мястото на изпращане.
2. Ако Общите условия на превоз предвиждат, че багажът може да бъде допуснат за превоз без представяне на документ за превоз, разпоредбите на настоящите единни правила, определящи правата и задълженията на пътника по отношение на неговия багаж, се прилагат по аналогия за изпращача на багаж.
3. Превозвачът може да отправи багажа с друг влак или друго превозно средство и по различен маршрут спрямо тези, които ползва пътникът.

Член 19

Заплащане на цената за превоз на багажа

Освен при противоположно споразумение между пътника и превозвача цената за превоз на багажа се заплаща при регистрирането.

Член 20

Маркиране на багажа

Пътникът трябва да укаже върху всеки колет на добре видимо място и по достатъчно точен и ясен начин:

- a) своето име и своя адрес;
- б) местоназначението.

Член 21

Право на разпореждане с багажа

1. Ако обстоятелствата го позволяват и митническите или на други административни органи разпоредби не се противопоставят, пътникът може да поиска връщане на багажа на мястото на изпращане срещу предаване на багажната разписка и, когато това е предвидено в Общите условия на превоз — срещу представяне на документа за превоз.
2. Общите условия на превоз могат да предвиждат други разпоредби относно правото на разпореждане с багажа, и по-специално изменения на местоназначението и евентуалните финансови последици, които пътникът следва да понесе.

Член 22

Доставяне

1. Доставянето на багажа става срещу предаване на багажната разписка и при нужда — срещу заплащане на разноските, които обременяват пратката.

Превозвачът има правото, без да е задължен, да провери дали предявителят на разписката е в качество да получи доставката.

2. Към доставяне на багажа на предявителя на багажната разписка се приравняват, когато са извършени съобразно разпоредбите, действащи на местоназначението:
 - a) предаването на багажа на митническите или барьерните органи в техните експедиционни помещения или в техните складове, когато те не са под наблюдението на превозвача;
 - б) поверяването на живите животни на трето лице.
3. Предявителят на багажната разписка може да поиска доставяне на багажа на местоназначението веднага след изтичане на договореното време, както и при нужда времето, необходимо за извършваните от митническите или други административни органи операции.
4. При непредаване на багажната разписка превозвачът е задължен да достави багажа само на онзи, който представи доказателство за правото си; ако това доказателство изглежда недостатъчно, превозвачът може да изиска гаранция.
5. Багажът се доставя на местоназначението, за което е бил регистриран.
6. Предявителят на багажната разписка, на когото багажът не е доставен, може да изиска удостоверяване в багажната разписка на деня и часа, в които е поискал доставянето в съответствие с параграф 3.
7. Правоимащият може да откаже да получи багажа, ако превозвачът не изпълни искането му да пристъпи към проверка на багажа с оглед установяването на посочена вреда.
8. Извън това доставянето на багажа се извършва съгласно разпоредбите, действащи на местоназначението.

Глава IV
Транспортни средства

Член 23

Условия за превоз

Особените разпоредби за превоз на транспортни средства, съдържащи се в Общите условия на превоз, определят конкретно условията на допускане за превоз, регистриране, натоварване и превоз, разтоварване и доставяне, както и задълженията на пътника.

Член 24

Товарно писмо

1. Договорните задължения по превоза на транспортни средства трябва да бъдат установени с товарно писмо, връчено на пътника. Товарното писмо може да бъде включено в документа за превоз на пътника.
2. Формата и съдържанието на товарното писмо, както и езикът и азбуката, на които то трябва да бъде напечатано и попълнено, се определят от особените разпоредби за превоз на транспортни средства, съдържащи се в Общите условия на превоз. Член 7, параграф 5 се прилага по аналогия.
3. В товарното писмо трябва да бъдат вписани най-малко:
 - a) превозвачът или превозвачите;
 - b) указанietо, че превозът е подчинен независимо от всякааква противоположна клауза на настоящите единни правила; това може да бъде направено с означението CIV;
 - c) всяко друго указание, необходимо за доказване на договорните задължения по превозите на транспортни средства и позволяващо на пътника да предяви правата, които произтичат от договора за превоз.
4. Пътникът трябва да се увери при получаването на товарното писмо, че то е издадено съгласно неговите указания.

Член 25

Приложими разпоредби

Извън разпоредбите на тази глава разпоредбите на глава III относно превоза на багаж се прилагат към транспортните средства.

ДЯЛ IV

ОТГОВОРНОСТ НА ПРЕВОЗВАЧА

Глава I

Отговорност в случай на смърт или на наранявания на пътници

Член 26

Основание за отговорността

1. Превозвачът е отговорен за вредата, произтичаща от смъртта, от нараняванията или от всяко друго увреждане на физическата или психическата цялост на пътника, причинено от произшествие във връзка с железопътната експлоатация, настъпило, докато пътникът пребивава в железопътните превозни средства, докато влиза в тях или излиза от тях, независимо от използваната железопътна инфраструктура.
2. Превозвачът е освободен от тази отговорност:
 - a) ако произшествието е предизвикано от външни по отношение на железопътната експлоатация обстоятелства, които превозвачът въпреки усилието, проявено според особеностите на случая, не е можел да избегне и чийто последици не е можел да предотврати;
 - b) доколкото произшествието се дължи на грешка на пътника;
 - c) ако произшествието се дължи на поведението на трето лице, което превозвачът въпреки усилието, проявено според особеностите на случая, не е можел да избегне и чийто последици не е можел да предотврати; друго предприятие, използващо същата железопътна инфраструктура, не се смята за трето лице; правото на обратен иск не се накърнява.

3. Ако произшествието се дължи на поведението на трето лице и ако въпреки това превозвачът не е напълно освободен от своята отговорност в съответствие с параграф 2, буква в), той отговаря само в границите на настоящите единни правила и без да се накърнява правото му на евентуален обратен иск срещу третото лице.
4. Разпоредбите на настоящите единни правила не засягат отговорността, която може да тежи на превозвача за случаи, непредвидени в параграф 1.
5. Когато превоз, съставляващ предмета на един-единствен договор за превоз, се осъществява от последователни превозвачи, в случай на смърт и на наранявания на пътници е отговорен превозвачът, задължен съгласно договора за превоз да предостави транспортната услуга, по време на която е настъпило произшествието. Ако тази услуга не е била предоставена от превозвача, а от превозвач подизпълнител, двамата превозвачи са отговорни солидарно в съответствие с настоящите единни правила.

Член 27

Обезщетяване за вреди и загуби в случай на смърт

1. В случай на смърт на пътник обезщетението за вреди и загуби включва:
 - a) необходимите разноски вследствие на смъртта, конкретно разноските по превоза на тялото и погребението;
 - б) ако смъртта не е настъпила незабавно, обезщетението за вреди и загуби, предвидено в член 28.
2. Ако поради смъртта на пътника лица, към които той по закон е имал или е щял да има в бъдеще задължение за издръжка, са лишени от издръжката си, има основание те да бъдат обезщетени за тази загуба. Искът за обезщетяване за вреди и загуби на лицата, чиято издръжка пътникът е поемал, без да е задължен за това по закон, остава подчинен на националното право.

Член 28

Обезщетяване за вреди и загуби в случай на наранявания

В случай на наранявания или на всякакво друго увреждане на физическата или психическата цялост на пътника обезщетението за вреди и загуби включва:

- а) необходимите разноски, конкретно за лечение и превоз;
- б) възстановяване на вредата, причинена било поради пълната или частичната нетрудоспособност, било поради нарастването на нуждите.

Член 29

Обезщетение за други телесни повреди

Националното право определя дали и в каква степен превозвачът трябва да заплати обезщетение за други телесни повреди извън предвидените в членове 27 и 28.

Член 30

Форма и размер на обезщетението при смърт и наранявания

1. Обезщетението за вреди и загуби, предвидено в член 27, параграф 2 и в член 28, буква б), трябва да се издължи под формата на еднократно изплатена сума. Ако националното право обаче позволява изплащане на рента, то се издължава под тази форма, когато пострадалият пътник или правоимащите, посочени в член 27, параграф 2, поискат това.
2. Размерът на обезщетението, което следва да се заплати в съответствие с параграф 1, се определя според националното право. За прилагането на настоящите единни правила обаче се определя максимална граница от 175 000 разчетни единици за всеки пътник в еднократно изплатена сума или в годишна рента, съответстваща на тази сума, в случай че националното право предвижда максимална граница в по-нисък размер.

Член 31

Други превозни средства

1. Извън параграф 2 разпоредбите за отговорността в случай на смърт и на наранявания на пътници не се прилагат по отношение на вредите, възникнали

при превоз, който в съответствие с договора за превоз не е бил железопътен превоз.

2. Когато железопътните превозни средства обаче се превозват с ферибот, разпоредбите за отговорността в случай на смърт и на наранявания на пътници се прилагат по отношение на вредите, посочени в член 26, параграф 1 и член 33, параграф 1, причинени от произшествие във връзка с железопътната експлоатация, настъпило, докато пътникът пребивава в упоменатото железопътно превозно средство, докато влиза в него или излиза от него.
3. Когато поради извънредни обстоятелства железопътната експлоатация е временно прекъсната и пътниците се превозват с друго превозно средство, превозвачът е отговорен в съответствие с настоящите единни правила.

Глава II

Отговорност за неспазване на разписанието

Член 32

Отговорност при отменяне на влак, закъснение или изпускане на връзка

1. Превозвачът е отговорен пред пътника за вредата, произтичаща от това, че поради отменяне на влак, закъснение или изпускане на връзка пътуването не може да продължи същия ден или че неговото продължаване не е разумно изискуемо същия ден при дадените обстоятелства. Обезщетението за вреди и загуби включва разумните разноски по настаняване, както и разумните разноски, свързани с уведомяването на лицата, очакващи пътника.
2. Превозвачът е освободен от тази отговорност, когато отменянето на влак, закъснението или изпускането на връзка се дължат на една от следните причини:
 - a) външни по отношение на железопътната експлоатация обстоятелства, които превозвачът въпреки усилието, проявено според особеностите на случая, не е можел да избегне и чийто последици не е можел да предотврати;
 - б) грешка на пътника; или

- в) поведението на трето лице, което превозвачът въпреки усилието, проявено според особеностите на случая, не е можел да избегне и чийто последици не е можел да предотврати; друго предприятие, използващо същата железопътна инфраструктура, не се смята за трето лице; правото на обратен иск не се накърнява.
3. Националното право определя дали и в каква степен превозвачът трябва да заплати обезщетение за вреди, различни от вредите, предвидени в параграф 1. Тази разпоредба не засяга разпоредбите на член 44.

Глава III

Отговорност за ръчния багаж, животните, багажа и превозните средства

РАЗДЕЛ 1

Ръчен багаж и животни

Член 33

Отговорност

1. В случай на смърт и на наранявания на пътници превозвачът е отговорен също за вредата, произтичаща от пълното или частичното изгубване или от повреждането на предметите, които пътникът е имал или върху себе си, или със себе си като ръчен багаж; това важи също за животните, които пътникът е взел със себе си. Член 26 се прилага по аналогия.
2. От друга страна, превозвачът е отговорен за вредата, произтичаща от пълното или частичното изгубване или от повреждането на предметите, ръчния багаж или животните, чието наблюдение е задължение на пътника съгласно член 15, само ако тази вреда се дължи на грешка на превозвача. Другите членове от дял IV, с изключение на член 51, и от дял VI не са приложими в този случай.

Член 34

Ограничаване на обезщетенията за вреди и загуби при изгубване или повреждане на предмети

Когато превозвачът е отговорен в съответствие с член 33, параграф 1, той трябва да възстанови вредата в размер до 1400 расчетни единици за всеки пътник.

Член 35

Освобождаване от отговорност

Превозвачът не е отговорен пред пътника за вредата, произтичаща от несъобразяване на пътника с митническите или на други административни органи разпоредби.

РАЗДЕЛ

Багаж

Член 36

Основание за отговорността

1. Превозвачът е отговорен за вредата, произтичаща от пълното или частичното изгубване и от повреждането на багажа, възникнало от приемането на багажа за превоз до доставянето, както и от забавянето на доставянето.
2. Превозвачът е освободен от тази отговорност, доколкото изгубването, повреждането или забавянето на доставянето се дължат на грешка на пътника, на нареддане на последния, непроизтичаща от грешка на превозвача, на недостатък, присъщ на багажа, или на обстоятелства, които превозвачът не е можел да избегне и чиито последици не е можел да предотврати.
3. Превозвачът е освободен от тази отговорност, доколкото изгубването или повреждането произтича от специфичните рискове, присъщи на един или повече от следните фактори:
 - a) липса или неизправност на опаковката;
 - б) особено естество на багажа;
 - в) изпращане под формата на багажни пратки на предмети, изключени от превоза.

Член 37

Доказателствена тежест

1. В тежест на превозвача е да докаже, че изгубването, повреждането или закъснението при доставянето се дължи на един от факторите, предвидени в член 36, параграф 2.

2. Когато превозвачът установи, че изгубването или повреждането е могло да произтече предвид конкретните обстоятелства от един или повече от специфичните рискове, предвидени в член 36, параграф 3, съществува презумпцията, че то произтича именно от тях. Правоимащият обаче запазва правото да докаже, че вредата не се дължи изцяло или отчасти на един от тези рискове.

Член 38

Последователни превозвачи

Когато превоз, съставляващ предмета на един-единствен договор за превоз, се осъществява от няколко последователни превозвачи, всеки превозвач, който приема за превоз багажа с багажната разписка или транспортното средство с товарното писмо, участва по отношение на отправянето на багажа или превоза на транспортните средства в договора за превоз съгласно клаузите в багажната разписка или в товарното писмо и поема задълженията, които произтичат от него. В този случай всеки превозвач е отговорен за изпълнението на превоза по целия маршрут до доставянето.

Член 39

Превозвач подизпълнител

1. Когато превозвачът е доверил изцяло или отчасти изпълнението на превоза на превозвач подизпълнител, било в упражняване на право, което му е признато в договора за превоз, или не, превозвачът остава въпреки това отговорен за превоза в цялост.
2. Всички разпоредби на настоящите единни правила, регламентиращи отговорността на превозвача, се прилагат също към отговорността на превозвача подизпълнител за извършения от него превоз. Членове 48 и 52 се прилагат, когато е предявен иск срещу служителите и всички други лица, към чиито услуги превозвачът подизпълнител прибягва за изпълнението на превоза.
3. Когато със специфично споразумение превозвачът поема задължения, които не му тежат по силата на настоящите единни правила, или се отказва от права, които му се дават от тези единни правила, това споразумение е без правни последици за превозвача подизпълнител, ако той не го е приел изрично и писмено. Независимо дали превозвачът подизпълнител го е приел или не,

превозвачът остава обвързан със задълженията или отказите, които произтичат от това специфично споразумение.

4. Ако и доколкото превозвачът и превозвачът подизпълнител са отговорни, тяхната отговорност е солидарна.
5. Общийят размер на обезщетението, дължимо от превозвача, превозвача подизпълнител, както и от техните служители и другите лица, към чиито услуги те прибягват за изпълнението на превоза, не надхвърля границите, предвидени в настоящите единни правила.
6. Разпоредбите на този член не засягат правата на обратни искове, които могат да съществуват между превозвача и превозвача подизпълнител.

Член 40

Презумпция за изгубване

1. Правоимащият може, без да е необходимо да представя други доказателства, да смята един колет за изгубен, ако той не му е бил предаден или поставен на негово разположение в срок от четиринайсет дни след искането за доставяне, предявено в съответствие с член 22, параграф 3.
2. Когато колет, смятан за изгубен, бъде намерен в течение на годината, която следва искането за доставяне, превозвачът трябва да уведоми правоимащия, ако неговият адрес е известен или може да бъде открит.
3. В срок от трийсет дни след получаване на уведомлението, посочено в параграф 2, правоимащият може да изиска колетът да му бъде предаден. В този случай той трябва да заплати разносите по превоза на колета от мястото на изпращане до мястото, където се извършва предаването, и да възстанови полученото обезщетение след приспадане, ако има основание, на разносите, включени в това обезщетение. Той обаче запазва правата си на обезщетение за закъснение при доставянето, предвидени в член 43.
4. Ако намереният колет не бъде поискан в срока, предвиден в параграф 3, или ако колетът бъде намерен повече от една година след искането за доставяне, превозвачът се разпорежда с него съобразно законите и нормите, действащи на мястото, където се намира колетът.

Член 41

Обезщетение при изгубване

1. При пълно или частично изгубване на багажа превозвачът трябва да заплати извън всякакви други обезщетения за вреди и загуби:
 - a) ако размерът на вредата е доказан — обезщетение, равностойно на този размер, без при това то да надхвърля 80 расчетни единици на липсващ килограм брутна маса или 1200 расчетни единици на колет;
 - b) ако размерът на вредата не е доказан — твърдо обезщетение от 20 расчетни единици на липсващ килограм брутна маса или 300 расчетни единици на колет.

Формата на обезщетяване на липсващ килограм или на колет се определя от Общите условия на превоз.

2. Превозвачът трябва да възстанови освен това цената за превоза на багажа и другите суми, изразходвани по превоза на изгубения колет, както и вече издължените мита и акцизи.

Член 42

Обезщетение при повреждане

1. В случай на повреждане на багажа превозвачът трябва да заплати извън всякакви други обезщетения за вреди и загуби обезщетение, равностойно на обезценяването на багажа.
2. Обезщетението не надхвърля:
 - a) ако целият багаж е обезценен поради повреждането — размера, който би достигнало при пълно изгубване;
 - b) ако само част от багажа е обезценена поради повреждането — размера, който би достигнало при изгубване на обезценената част.

Член 43

Обезщетение при забавяне на доставянето

1. При забавяне на доставянето на багажа превозвачът трябва да заплати на неделим период от двайсет и четири часа, считано от предявяването на искане за доставяне, но най-много за четиринайсет дни:
 - a) ако правоимацият докаже, че дадена вреда, включително повреждане, произтича от това — обезщетение, равностойно на размера на вредата, до максимум 0,80 разчетни единици на килограм брутна маса от багажа или 14 разчетни единици на колет, доставен със закъснение;
 - b) ако правоимацият не докаже, че вредата произтича от това — твърдо обезщетение от 0,14 разчетни единици на килограм брутна маса от багажа или 2,80 разчетни единици на колет, доставен със закъснение.

Формата на обезщетяване на килограм или на колет се определя от Общите условия на превоз.

2. В случай на пълно изгубване на багажа обезщетението, предвидено в параграф 1, не се натрупва с обезщетението, предвидено в член 41.
3. В случай на частично изгубване на багажа обезщетението, предвидено в параграф 1, се плаща за неизгубената част.
4. В случай на повреждане на багажа, което не произтича от забавяне на доставянето, обезщетението, предвидено в параграф 1, се натрупва, ако има основание, с обезщетението, предвидено в член 42.
5. В никой случай натрупването на обезщетението, предвидено в параграф 1, с обезщетенията, предвидени в членове 41 и 42, не дава основание за заплащане на обезщетение, надхвърлящо обезщетението, дължимо при пълно изгубване на багажа.

РАЗДЕЛ 3
Транспортни средства

Член 44
Обезщетение при забавяне

1. При забавяне на натоварването по причина, отдавана на превозвача, или при забавяне на доставянето на транспортно средство превозвачът трябва да заплати, ако правоимащият докаже, че дадена вреда е произлязла от това, обезщетение, чийто размер не надхвърля цената на превоза.
2. Ако при забавяне на натоварването по причина, отдавана на превозвача, правоимащият се откаже от договора за превоз, цената за превоза се възстановява на правоимащия. Ако правоимащият докаже, че от това забавяне е произтекла вреда, той може да поиска също обезщетение, чийто размер не надхвърля цената на превоза.

Член 45
Обезщетение при изгубване

В случай на пълно или частично изгубване на транспортно средство обезщетението, което следва да се заплати на правоимащия за доказана вреда, се изчислява съобразно обичайната стойност на транспортното средство. Обезщетението не надхвърля 8000 разчетни единици. Ремарке със или без товар се смята за самостоятелно транспортно средство.

Член 46
Отговорност за други предмети

1. По отношение на предмети, оставени в транспортното средство или намиращи се в багажниците (например багажник или багажник за ски), закрепени здраво за транспортното средство, превозвачът е отговорен само за вреда, причинена по негова вина. Цялостното обезщетение, което следва да се заплати, не надхвърля 1400 разчетни единици.
2. По отношение на предмети, закрепени от външната страна на транспортното средство, включително багажниците, посочени в параграф 1, превозвачът е отговорен само ако се докаже, че вредата произтича от действие или

бездействие, извършено от превозвача било с умисъл да се причини такава вреда, било непредпазливо и със съзнанието, че такава вреда вероятно ще произтече.

Член 47

Приложими разпоредби

Извън разпоредбите на настоящия раздел разпоредбите на раздел 2 за отговорността по отношение на багажа се прилагат за транспортните средства.

Глава IV

Обичайни разпоредби

Член 48

Изгубване на правото на ограничаване на отговорността

Ограничаването на отговорността, предвидено в настоящите единни правила, както и разпоредбите на националното право, които ограничават обезщетенията до определен размер, не се прилагат, ако се докаже, че вредата произтича от действие или бездействие, извършено от превозвача било с умисъл да се причини такава вреда, било непредпазливо и със съзнанието, че такава вреда вероятно ще произтече.

Член 49

Превръщане и лихви

1. Когато изчисляването на обезщетението предполага превръщане на суми, изразени в чуждестранни парични единици, това превръщане се извършва по курса на деня и на мястото на плащане на обезщетението.
2. Правоимашият може да поиска върху обезщетението да се начисляват лихви в размер на пет процента годишно, считано от деня на рекламирането, предвидена в член 55, или ако не е имало рекламиране — от деня на предявяване на съдебния иск.
3. При обезщетенията, дължими в съответствие с членове 27 и 28 обаче, лихвите текат едва от деня, в който са възникнали фактите, послужили за определяне на размера на обезщетението, ако този ден е по-късен от деня на подаване на рекламирането или на предявяване на съдебния иск.

4. По отношение на багажа лихви се дължат само ако обезщетението надхвърля 16 разчетни единици на багажна разписка.
5. По отношение на багажа, ако правоимащият не предаде на превозвача в определения му подходящ срок подкрепящите документи, необходими за окончателното уреждане на рекламираната, лихвите не текат между изтичането на определения срок и действителното предаване на тези документи.

Член 50

Отговорност при ядрен инцидент

Превозвачът се освобождава от отговорността, която му тежи по силата на настоящите единни правила, когато вредата е причинена от ядрен инцидент и когато в приложение на законите и правните норми на една държава, регламентираща отговорността в областта на атомната енергия, експлоатирацият ядрена инсталация или друго лице, което го замества, носи отговорност за тази вреда.

Член 51

Лица, за които превозвачът е отговорен

Превозвачът е отговорен за своите служители и за другите лица, към чиито услуги прибягва за изпълнението на превоза, когато тези служители или тези други лица действат в упражняване на функциите си. Управителите на железопътната инфраструктура, по които се извършва превозът, се смятат за лица, към чиито услуги превозвачът прибягва за изпълнението на превоза.

Член 52

Други искове

1. Във всички случаи, в които се прилагат настоящите единни правила, всеки иск за отговорност срещу превозвача, на каквото и да било основание, може да бъде предявен само при условията и ограниченията на тези единни правила.
2. Същото важи за всеки иск, предявен срещу служители на превозвача и други лица, за които той е отговорен съгласно член 51.

ДЯЛ V

ОТГОВОРНОСТ НА ПЪТНИКА

Член 53

Особени принципи на отговорност

Пътникът е отговорен пред превозвача за всяка вреда:

- a) произтичаща от неспазване на неговите задължения в съответствие със:
 1. членове 10, 14 и 20,
 2. особените разпоредби за превоз на транспортни средства, съдържащи се в Общите условия на превоз, или
 3. Правилника за международен железопътен превоз на опасни товари (RID); или
- б) причинена от предметите или животните, които взема със себе си, освен ако докаже, че вредата се дължи на обстоятелства, които той не е можел да избегне и чийто последици не е можел да предотврати, въпреки че е проявил старанието, което се изисква от съзнателен пътник. Тази разпоредба не засяга отговорността, която може да тежи на превозвача в съответствие с член 26 и член 33, параграф 1.

ДЯЛ VI

УПРАЖНЯВАНЕ НА ПРАВАТА

Член 54

Констатиране на частично изгубване или повреждане

1. Когато превозвачът открие или предположи частично изгубване или повреждане на предмет, превзован под негово наблюдение (багажни пратки, транспортни средства), или когато правоимащият посочи такова, превозвачът трябва незабавно и по възможност в присъствие на правоимащия да състави протокол, установяващ според естеството на вредата състоянието на предмета и, доколкото е възможно, размера на вредата, причината за нея и момента, в който тя е възникнала.
2. Копие от констативния протокол трябва да бъде връчено бесплатно на правоимащия.

3. Ако правоимащият не приема заключенията на констативния протокол, той може да поиска състоянието на багажа или на транспортното средство, както и причината за вредата и нейният размер да бъдат установени от експерт, назначен от страните по договора за превоз, или по съдебен ред. Процедурата се подчинява на законите и разпоредбите на държавата, в която се извършва констатирането.

Член 55

Рекламации

1. Рекламациите относно отговорността на превозвача в случай на смърт и на наранявания на пътници трябва да бъдат изпратени писмено до превозвача, срещу когото може да бъде предявен съдебният иск. При превоз, съставляващ предмета на един-единствен договор и извършен от последователни превозвачи, рекламиците могат да бъдат отправени също до първия или до последния превозвач, както и до превозвача, чието седалище или филиал, или агенция, склучила договора за превоз, се намира в държавата на местоживееене или на обичайно местожителство на пътника.
2. Другите рекламиции по договора за превоз трябва да бъдат изпратени писмено до превозвача, посочен в член 56, параграфи 2 и 3.
3. Документите, които правоимащият прецени за необходимо да приложи към рекламицата, трябва да бъдат представени или в оригинали, или в копия, при нужда надлежно заверени, ако превозвачът го поиска. При уреждането на рекламицата превозвачът може да изиска връщането на документа за превоз, багажната разписка и товарното писмо.

Член 56

Превозвачи, срещу които може да бъде предявен съдебен иск

1. Съдебният иск, основан на отговорността на превозвача в случай на смърт и на наранявания на пътници, може да бъде предявен само срещу превозвач, отговорен по смисъла на член 26, параграф 5.
2. Извън параграф 4 другите съдебни искове на пътниците, основани на договора за превоз, могат да бъдат предявени само срещу първия или последния

превозвач или срещу превозвача, изпълнявал частта от превоза, по време на която е възникнало обстоятелството, породило иска.

3. Когато при превози, изпълнявани от последователни превозвачи, превозвачът, който е трябвало да достави багажа или транспортното средство, е вписан с негово съгласие в багажната разписка или в товарното писмо, срещу него може да бъде предявен съдебен иск в съответствие с параграф 2, дори ако той не е получил багажа или транспортното средство.
4. Съдебният иск за възстановяване на сума, платена съгласно договора за превоз, може да бъде предявен срещу превозвача, получил тази сума, или срещу онзи, в полза на когото тя е била получена.
5. Съдебният иск може да бъде предявен срещу превозвач, различен от превозвачите, посочени в параграфи 2 и 4, когато е подаден като обратен иск или като възражение за недопустимост пред инстанцията по главен иск, основан на същия договор за превоз.
6. Доколкото настоящите единни правила се прилагат по отношение на превозвача подизпълнител, срещу него също може да бъде предявен съдебен иск.
7. Ако ищецът може да избира между няколко превозвачи, неговото право на избор се погасява от момента, в който съдебният иск бъде предявен срещу един от тях; това важи също, ако ищецът може да избира между един или повече превозвачи и превозвач подизпълнител.

Член 58

Погасяване на правото на иск в случай на смърт и наранявания

1. Всяко право на съдебен иск на правоимация, основано на отговорността на превозвача в случай на смърт или на наранявания на пътници, се погасява, ако в срок от дванайсет месеца, считано от узнаването за вредата, той не сигнализира за произшествието, станало с пътника, на един от превозвачите, пред които може да бъде предявена reklамация в съответствие с член 55, параграф 1. Когато правоимацият сигнализира устно за произшествието на

превозвача, последният трябва да му издаде удостоверение за това устно уведомление.

2. Правото наиск обаче не се погасява, ако:

- a) в срока, предвиден в параграф 1, правоимащият е предявил рекламиация пред един от превозвачите, посочени в член 55, параграф 1;
- б) б) в срока, предвиден в параграф 1, отговорният превозвач е бил уведомен по друг път за произшествието, станало с пътника;
- в) за произшествието не е било сигнализирано или е било сигнализирано със закъснение поради обстоятелства, които не се дължат на правоимащия;
- г) правоимащият докаже, че произшествието е предизвикано от грешка на превозвача.

Член 59

Погасяване на правото наиск по превоза на багаж

1. Приемането на багажа от правоимащия погасява правото на всякачъвиск срещу превозвача, породено от договора за превоз, в случай на частично изгубване, повреждане или забавяне на доставянето.

2. Правото наиск обаче не се погасява:

- a) в случай на частично изгубване или повреждане, ако:
 1. изгубването или повреждането е констатирано в съответствие с член 54 преди получаването на багажа от правоимащия;
 2. констатирането, което е трябвало да се извърши в съответствие с член 54, не е било извършено единствено по вина на превозвача;
- б) в случай на неявна вреда, чието съществуване е установено след приемането на багажа от правоимащия, ако той:
 1. поиска констатиране в съответствие с член 54 веднага след откриването на вредата и най-късно в срок три дни след получаването на багажа; и

2. докаже освен това, че вредата е възникнала между приемането на багажа за превоз от превозвача и доставянето;
- в) в случай на забавяне на доставянето, ако правоимацият е предявил в срок от двайсет и един дни правата си пред един от превозвачите, посочени в член 56, параграф 3;
- г) ако правоимацият докаже, че вредата произтича от грешка на превозвача.

Член 60

Давност

1. Исковете за обезщетяване на вреди и загуби, основани на отговорността на превозвача в случай на смърт и на наранявания на пътници, са с давност:
 - а) за пътника — три години, считано от деня след произшествието;
 - б) за другите правоимащи — три години, считано от деня след смъртта на пътника, без при това този срок да може да превишава пет години, считано от деня след произшествието.
2. Другите искове, породени от договора за превоз, са с давност една година. Давността обаче е две години, ако се отнася заиск по вреда, произтичаща от действие или бездействие, извършено било с умисъл да се причини такава вреда, било непредпазливо и със съзнанието, че такава вреда вероятно ще произтече.
3. Давността, предвидена в параграф 2, тече за делото:
 - а) за обезщетение за пълно изгубване: от четиринайсетия ден след изтичането на срока, предвиден в член 22, параграф 3;
 - б) за обезщетение за частично изгубване, повреждане или забавяне на доставянето: от деня, в който доставянето се е състояло;
 - в) във всички други случаи по отношение на превоза на пътниците: от деня на изтичане на валидността на документа за превоз.

Денят, посочен като начален за давността, не се включва в срока.

4. [...]
5. [...]
6. Извън това преустановяването и прекратяването на давността се регламентират от националното право.

ДЯЛ VII

ВЗАИМООТНОШЕНИЯ МЕЖДУ ПРЕВОЗВАЧИТЕ

Член 61

Поделяне на превозната цена

1. Всеки превозвач е длъжен да изплати на заинтересованите превозвачи полагаемата им се част от цена на превоз, която той е събрал или която би трябвало да събере. Условията на плащане се определят със споразумение между превозвачите.
2. Член 6, параграф 3, член 16, параграф 3 и член 25 се прилагат също за взаимоотношенията между последователни превозвачи.

Член 62

Право на обратен иск

1. Превозвачът, платил обезщетение по силата на настоящите единни правила, има право на обратен иск срещу превозвачите, участвали в превоза, съгласно следните разпоредби:
 - a) превозвачът, причинил вредата, е единствено отговорен за нея;
 - б) когато вредата е причинена от няколко превозвачи, всеки от тях отговаря за причинената от него вреда; ако разграничението е невъзможно, обезщетението се разпределя между тях в съответствие с буква в);
 - в) ако не може да бъде доказано кой от превозвачите е причинил вредата, обезщетението се разпределя между всички превозвачи, участвали в превоза, с изключение на онези, които докажат, че вредата не е била причинена от тях; разпределението е пропорционално на частта от превозната цена, която се полага на всеки от превозвачите.

2. При несъстоятелност на един от тези превозвачи тежащата му и незаплатена от него част се разпределя между всички други превозвачи, участвали в превоза, пропорционално на частта от превозната цена, която се полага на всеки от тях.

Член 63

Процедура при обратни искове

1. Основателността на плащането, извършено от превозвача, който предявява обратен иск в съответствие с член 62, не може да бъде оспорвана от превозвача, срещу когото е предявен обратният иск, когато обезщетението е определено по съдебен ред и когато този последен превозвач, надлежно призован, е можел да встъпи в процеса. Съдът, сезиран по главния иск, определя сроковете, дадени за връчване на призовката и за встъпване в процеса.
2. Превозвачът, който упражнява правото си на обратен иск, трябва да изложи пред една и съща инстанция исковата си молба срещу всички превозвачи, с които не е постигнал споразумение, под страх да изгуби правото си на обратен иск срещу онези, които не е призовал.
3. Съдът трябва да се произнесе с едно и също решение по всички обратни искове, по които е сезиран.
4. Превозвачът, който иска да предяви правото си на обратен иск, може да сезира правораздавателните органи на държавата, на чиято територия се намира седалището на един от превозвачите, участвали в превоза, или неговият филиал, или агенцията, склучила договора за превоз.
5. Когато искът трябва да бъде предявен срещу няколко превозвачи, превозвачът, който упражнява правото на обратен иск, може да избере между правораздавателните органи, компетентни по смисъла на параграф 4, съда, пред който да подаде обратния си иск.
6. Обратни искове не могат да бъдат подавани пред инстанцията, която разглежда иск за обезщетение, предявен от правоимация по договора за превоз.

Член 64

Споразумения относно обратните искове

Превозвачите са свободни да договорят помежду си разпоредби, които се отклоняват от членове 61 и 62.

ПРИЛОЖЕНИЕ II

ИНФОРМАЦИЯ, КОЯТО ЗАДЪЛЖИТЕЛНО СЕ ПРЕДОСТАВЯ ОТ ЖЕЛЕЗОПЪТНИТЕ ПРЕДПРИЯТИЯ И ПРОДАВАЧИТЕ НА БИЛЕТИ

Част I. Информация преди пътуването

- Общи условия, приложими към договора
- Разписания и условия за най-бързо пътуване
- Разписания и условия за **най-ниски всички налични тарифи, включително най-ниските [Изм. 125]**
- Достъпност, условия за достъп и наличие във влаковете на улеснения за лицата с увреждания и лицата с намалена подвижност в съответствие с изискванията за достъпност, определени в Директива XXX
- Условия **Механизми** за достъп за велосипеди [Изм. 126]
- Наличие на места за **нущачи и непушачи (и където е приложимо за пушачи) за всички приложими тарифи**, първа и втора класа, както и кушет-вагони и спални вагони [Изм. 127]
- Дейности, които е възможно да наручат или забавят услугите **Смущения и закъснения (планирани и в реално време)** [Изм. 128]
- Наличие на услуги във влаковете, **включително безжичен интернет и тоалетни** [Изм. 129]
- Процедура за издирване на изгубен багаж
- Процедури за подаване на жалби

Част II. Информация по време на пътуването

- Услуги във влаковете, **включително безжичен интернет** [Изм. 130]
- Следваща гара

- Закъснения *Смущения и закъснения (планирани и в реално време)* [Изм. 131]
 - Основни връзки
 - Информация, свързана със сигурността и безопасността
-

ПРИЛОЖЕНИЕ III
МИНИМАЛНИ СТАНДАРТИ ЗА КАЧЕСТВО НА УСЛУГИТЕ

I. Изисквания, засягащи железопътните предприятия

Всяка година до 30 юни железопътните предприятия публикуват на своя уебсайт доклад за качеството на услугите през предходната финансова година и го изпращат на националния правоприлагащ орган и на Агенцията за железопътен транспорт на Европейския съюз (ERA) за публикуване на уебсайтовете им. Предприятията публикуват на своя уебсайт доклада на официалния национален език (или езици), а по възможност и на други езици в Съюза, включително резюме на английски език.

Докладите за качеството на услугите съдържат като минимум следната информация:

1. Точност на транспортните услуги и общи принципи за преодоляване от железопътните предприятия на смущенията в услугите
 - a) закъснения
 - i) общо средно закъснение на услугите като процент по категории услуги (международн, вътрешни на дълги разстояния, регионални и градски/междуградски);
 - ii) процент на услугите със закъснение при заминаване;
 - iii) процент на услугите със закъснение при пристигане;
 - процент на закъсненията с по-малко от 60 минути;
 - процент на закъсненията в интервала **60—119** **91—120** минути;
[Иzm. 132]
 - процент на закъсненията с 120 минути и повече
 - b) отменяне на услуги
процент на отменените услуги по категории услуги (международн, вътрешни на дълги разстояния, регионални и градски/междуградски);

в) прилагане на регламента по отношение на закъсненията и отменянето на услуги:

- i) брой на пътниците, на които са предоставени грижи и помощ;
- ii) разходи за това предоставяне на грижи и помощ;
- iii) брой на пътниците, на които е предоставено обезщетение;
- iv) разходи за предоставеното обезщетение;

2. Проучване на удовлетвореността на потребителите

Минимален набор от категории, които да бъдат обхванати:

- i) точност на влаковете
- ii) информация за пътниците в случай на закъснение;
- iii) наличие и точност на информацията относно влаковете;
- iv) качество на поддържане/състояние на влаковете;
- v) ниво на сигурност във влаковете;
- vi) чистота вътре във влаковете;
- vii) предоставяне на полезна информация през цялото пътуване,
включително по отношение на безжичен интернет и други услуги във влаковете; [Изм. 133]
- viii) наличие на тоалетни с добро качество във всеки влак;
- ix) чистота и поддържане на гарите на високо равнище;
- x) достъпност на влаковете и на съоръженията в тях, включително тоалетни;
- xi) брой на инцидентите и качество на помощта, действително предоставена във влакове в съответствие с член 24 на лица с увреждания и лица с намалена подвижност независимо от предварителното уведомление за искане за помощ.

3. Разглеждане на жалби

- i) брой на жалбите и резултат от тях;
- ii) категории жалби;
- iii) брой на разгледаните жалби;
- iv) средно време за отговор;
- v) възможни подобрения, предприети действия.

4. Предоставяне на помощ за лица с увреждания и лица с намалена подвижност

брой на случаите на предоставяне на помощ по категории услуги (международн, вътрешни на дълги разстояния, регионални и градски/междуградски).

5. Смущения

наличие и кратко описание на планове за действие при извънредни ситуации и на планове за управление на кризи.

II. Изисквания, относящи се за управителите на гари и управителите на инфраструктура

Докладите за качеството на услугите съдържат като минимум следната информация:

1. Информация и билети

- i) процедура за отговор на искания за информация на гарата;
- ii) процедура и средства за предоставяне на информация относно разписания, тарифи и перони на влаковете; качество на информацията;
- iii) показване на информация относно правата и задълженията съгласно настоящия регламент и на данни за контакт с националните правоприлагачи органи;
- iv) апарати за продажба на билети;

- v) наличие на персонал на гарата, който да предоставя информация и продава билети;
- vi) предоставяне на информация на лица с увреждания и лица с намалена подвижност;

2. Общи принципи за преодоляване на смущенията в услугите

- i) брой на пътниците, на които са предоставени грижи и помош;
- ii) разходи за това предоставяне на грижи и помош;

3. Описание на предприетите мерки за осигуряване чистотата на съоръженията в гарата (тоалетни и др.)

- i) интервали на почистване;
- ii) наличие на тоалетни;

4. Проучване на удовлетвореността на потребителите

Минимален набор от категории, които да бъдат обхванати:

- i) информация за пътниците в случай на закъснение;
- ii) наличие, точност и достъпност на информацията относно времето/перона за влаковете;
- iii) ниво на сигурност в гарата;
- iv) необходимо време за отговор на искания за информация на гарата;
- v) наличие в гарата на тоалетни с добро качество (включително по отношение на достъпността);
- vi) чистота и поддържане на гарата;
- vii) достъпност на гарата и на съоръженията в нея, *включително достъп без стъпала, ескалатори, асансьори и рампи за багаж.* [Изм. 134]

viii) брой на инцидентите и качество на помощта, предоставена на гарата на лица с увреждания и лица с намалена подвижност.

ПРИЛОЖЕНИЕ IV

ПРОЦЕДУРА ЗА РАЗГЛЕЖДАНЕТО НА ЖАЛБИ ЗА НАЦИОНАЛНИ
ПРАВОПРИЛАГАЩИ ОРГАНИ

В сложни случаи, включващи например множество искове или оператори, трансгранично пътуване или произшествия на територията на държава членка, която е различна от издалата лиценз на предприятието, и по-специално когато не е ясно кой национален правоприлагащ орган е компетентен, или когато това би улеснило и ускорило решението по жалбата, националните правоприлагачи органи си сътрудничат, за да определят „водещ“ орган, който да служи като единно звено за контакт за пътниците. Всички участващи национални правоприлагачи органи си сътрудничат, за да улеснят решението по жалбата (включително чрез споделяне на информация, съдействие за превода на документи и предоставяне на информация относно обстоятелствата по инцидентите). На пътниците се съобщава кой орган действа като „водещ“. *Освен това във всички случаи националните правоприлагачи органи гарантират спазването на Регламент (ЕС) 2017/2394.* [Изм. 135]

ПРИЛОЖЕНИЕ V
Таблица на съответствието

Регламент (ЕО) № 1371/2007	Настоящият регламент
Член 1	Член 1
Член 1, буква а)	Член 1, буква а)
Член 1, буква б)	Член 1, буква б)
----	Член 1, буква в)
Член 1, буква в)	Член 1, буква г)
----	Член 1, буква д)
Член 1, буква г)	Член 1, буква е)
Член 1, буква д)	Член 1, буква ж)
----	Член 1, буква з)
Член 1, буква е)	Член, буква и)
Член 2	Член 2
Член 2, параграф 1	Член 2, параграф 1
Член 2, параграф 2	----
Член 2, параграф 3	----
Член 2, параграф 4	----
Член 2, параграф 5	----
Член 2, параграф 6	----
Член 2, параграф 7	----
----	Член 2, параграф 2
----	Член 2, параграф 3
Член 3	Член 3
Член 3, точка 1	Член 3, точка 1
Член 3, точки 2, 3	----
Член 3, точка 4	Член 3, точка 2
Член 3, точка 5	Член 3, точка 3

Член 3, точка 6	Член 3, точка 4
Член 3, точка 7	Член 3, точка 5
Член 3, точка 8	Член 3, точка 6
Член 3, точка 9	Член 3, точка 7
Член 3, точка 10	Член 3, точка 8
----	Член 3, точка 9
----	Член 3, точка 10
Член 3, точка 11	Член 3, точка 11
----	Член 3, точка 12
Член 3, точка 12	Член 3, точка 13
Член 3, точка 13	Член 3, точка 14
Член 3, точка 14	----
Член 3, точка 15	Член 3, точка 16
Член 3, точка 16	Член 3, точка 17
Член 3, точка 17	Член 3, точка 18
----	Член 3, точка 19
Член 4	Член 4
----	Член 5
Член 5	Член 6
Член 6	Член 7
Член 7	Член 8
Член 8	Член 9
----	Член 9, параграф 4
Член 9	Член 10
Член 9, параграф 3	----
----	Член 10, параграфи 5, 6
Член 10	----

Член 11	Член 11
Член 12	Член 12
Член 12, параграф 2	----
Член 13	Член 13
Член 14	Член 14
Член 15	Член 15
Член 16	Член 16
----	Член 16, параграфи 2, 3
Член 17	Член 17
----	Член 17, параграф 8
Член 18	Член 18
----	Член 18, параграф 6
----	Член 19
Член 19	Член 20
Член 20	Член 21
Член 21, параграф 1	----
Член 21, параграф 2	Член 22, параграф 2 и член 23, параграф 2
Член 22	Член 22
Член 22, параграф 2	----
----	Член 22, параграф 4
Член 23	Член 23
----	Член 23, параграф 4
Член 24	Член 24
Член 25	Член 25, параграфи 1, 2, 3
----	Член 26
Член 26	Член 27
Член 27	Член 28

----	Член 28, параграф 3
Член 27, параграф 3	Член 28, параграф 4
Член 28	Член 29
Член 29	Член 30
Член 30	Член 31
----	Член 32, 33
Член 31	Член 34
----	Член 34, параграфи 1, 3
Член 32	Член 35
Член 33	----
Член 34	Член 36
Член 35,	----
----	Член 37
Член 36	Член 38
----	Член 39
Член 37	Член 40
Приложение I	Приложение I
Приложение II	Приложение II
Приложение III	Приложение III
----	Приложения IV и V